

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XI. — ŠTEV. 180
JANUAR 1943

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XI. — NUM. 180
ENERO 1943

Veseli dan praznujemo
Prisrčno se radujemo!
Prišel z neba je Večni
Odrešit rod nesrečni

Sin v slavi je Očeta
In nam nebo obeta.
Odprt je vir radosti,
Sladkost nad vse sladkosti.

Pred Dete pokleknimo,
Ga z angeli molimo!
O daj nam raj veseli,
Da bomovečno peli!
O Ježušček moj
Za vselej sem Tvoj.

ROJAKOM NA JUGU

Sporočam, da bom letos obiskal rojake v Mar del Plata, v Bahiji Blanki, v Rio Negro in če mogoče tudi v Pl. Huincul in Lomi Negri. 31. jan. pridem v Mar del Plato, kjer ostanem nekaj dni, nato bom nadaljeval pot v Bahío Blanco in naprej.

Prosim rojake, kateri imate poznane v Mar del Plata, da mi pošljete njihove naslove.

V CINCO SALTOS bo maša v nedeljo 7. februarja.

Un idilio de Navidad en Eslovenia. — KRAŃSKA GORA v božični obleki. Kraj leži med Jesenicami in Trbižem.

POLNOČNICA na **PATERNALU**,
Av. del Campo.

MAŠA ob 10 uri na **AVELLANEDI**.

MOLITVE na **PATERNALU** ob 16.30 (Avalos 250).

SPOVED OPRAVITE: pri SV. ROZI vsako dopoldne; v JOSE INGENIEROS na Sveti večer poopoldne; na **AVELLANEDI** 24. dec. od 16 ure dalje do 20 ure.

NOVO LETO: Maša na **AVELLANEDI**.

V SAN ANTONIO DE PADUA dne 10. januarja, celodnevni izlet.

Odhod iz Pl. Once, subterr. ob 8.40.
Maša v San Antonio ob 10 in 11 uri.

Molitve ob 17 uri.
Odhod z vlakom ob 19.15 uri.

D U H O V N O Ž I V L J E N J E

je mesečnik.

Uredništvo:

P a s c o 4 3 1

Urednik: Hladnik Janez.

T e l e f ó n 4 8 - 3 3 6 1 (48 - 0 0 9 5)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava:

P a z S o l d á n 4 9 2 4

T e l e f ó n 5 9 - 6 4 1 3

R e g i s t r o de Prop. Intelectual 81190

CERKVENI VESTNIK

B O Ž I Č — P O L N O Č N I C A N A P A T E R N A L U (Avda. del Campo)

M A Š A O B 1 0 U R I N A A V E L L A N E D I (Man. Estevez 630).

M O L I T V E N A P A T E R N A L U (Avalos 250).

27. DEC.: M A Š A N A A V E L L A N E D I za Janez Gorza.

P R I S V. R O Z I ob 12 uri za Andrej Kralj.

M O L I T V E na Paternalu (Avalos 250).

N O V O L E T O — M A Š A N A A V E L L A N E D I za Jure Goston.

P R I S V. R O Z I ob 12 za žive in mrtve Kralj.

3. JAN.: M A Š A N A P A T E R N A L U za Franca Kavčič, zapoje žalni zbor.

P R I S V. R O Z I ob 12 uri za rajne Jerončič.

M O L I T V E na Paternalu (Avalos) 6. JAN. Zapovedan praznik.

10. JAN.: SHOD V SAN ANTONIO (FCO). Maša ob 10 in ob 11 uri. — M o l i t v e pri sv. Antonu ob 17 uri.

17. JAN.: M A Š A N A P A T E R N A L U za Olgo Makuc in Rozo Ušaj.

Pri SV. R O Z I ob 12 uri za Marijo Rutar, obletna.

M O L I T V E na Avellanedi.

24. JAN.: M A Š A N A A V E L L A N E D I za rajne starše Reya.

Pri SV. R O Z I ob 12 uri za Marija Maurič in Tereza Žnidaršič.

31. JAN.: M A Š A na Paternalu.

Krščeni so bili: Jakob Franc Podlogar in Marija Sonja Kromar.

P O R O Č I L A se je ZVONIMIRA hčerka znanega rojaka Antona Novak iz Štjaka z ženinom Arturo de Araujo. Poroka je bila 14. dec. v cerkvi Male Terezike v Bahiji Blanki.

V SAN ANTONIO DE PADUA

pohitimo 10. januarja.

Cena listkov: Iz Once 1.15 \$, iz Floresa 0.90, iz Liniersa 0.65 \$. Mladina pod 14 let: polovično.

Vlak odhaja iz Once ob 8.40 uri iz Floresa 8.45 iz Liniersa 8.50 uri.

Asado: 1.— \$.

Vozni listki v predprodaji se dobijo Na Paternalu: Paz Soldán 4924 (U. T. 59-6413) in pri Laknerju.

Villa Devoto: Cotič, Fr. Beiró 5388 in Klanjšek (U. T. 50-0277).

Avellaneda: Pri Gombocu, Dean Funes 254 in pri Preiningerju, Madariaga 1320.

Centro: Pasco 431.

Villa Lynch: pri Živcu, Roque Accardini 641.

"LA VIDA ESPIRITUAL"

es una revista mensual de la Colectividad Eslovena.

Invitamos a los simpatizantes que también se suscriban y consigan suscriptores y avisos para contribuir al seguro sostentimiento de esta revista. El abono es solo de 2 \$ anuales.

EL DIRECTOR de la Revista es el capellán de la Colectividad, Pbro. Juan Hladnik, residente en la Par. Santa Rosa de Lima, Pasco 431. Tel.: 48-3361 y 0095.

ADMINISTRACION: Paz Soldán 4924. Tel. 59-6413.

UN DOCUMENTO REVELADOR

Hemos recibido de la patria unas copias fotográficas que documentan el proceder de las autoridades invasoras alemanas en Eslovenia, la mitad de la cual está ocupada por los alemanes, con el centro en Maribor, de donde proceden las fotografías de las órdenes impartidas a quienes debían ejecutarlas. Las reproducciones no contienen la totalidad de la orden, compuesta de varias hojas, sino tan solo dos páginas, pero de sobra elocuentes, para comprobar que las noticias dolorosas anteriormente recibidas, eran verídicas.

He aquí, resumido en castellano, lo que el original dice en alemán, con alguna anotación en esloveno.

7. VI — 5. VII: Deben alejarse de Estiria 5000 intelectuales sospechosos. Para 300 sacerdotes un tren especial a Croacia. Los demás a Servia. En el mismo tiempo deben ser deportados 4000 de Carintia (otra parte de Eslovenia ocupada) a la Servia Sur.

Efectivamente se procedió conforme con estas instrucciones. Pues antes de conocer este documento supimos que en dicho tiempo han sido deportados a las provincias del sur de Yugoslavia unos 10.000 intelectuales y alejados y encerrados en los lugares de concentración unos 600 sacerdotes.

10. VII — 30. VIII: Deportar 25.000 eslovenos. Los empleados, agentes de policía a Croacia. Expulsar de Croacia otros tantos servios.

Empezaron en aquellos días grandes arrestos en masa de los campesinos y la deportación de los empleados y vigilantes hacia la Croacia, mientras de allí expulsaban a los servios.

Fueron horribles las escenas en los cuarteles de Maribor, en donde concentraron primero a todos los desgraciados condenados a la deportación. Sanos y enfermos, viejos y jóvenes, hombres, mujeres y niños, todos mezclados, esperaron su terrible sentencia hasta que los llevaron algunos hacia Alemania, otros hacia el sur, mayormente a Bosnia, donde evacuaron unos cuantos pueblos servios, expulsando a sus pobladores.

15. IX. — 31. X: De ESTIRIA expulsar 65.000, previa concentración en Rajhenberg. Expulsar a Servia a los sospechosos. A los sacerdotes deportarlos a Servia. Que a todos se les examine acerca de su profesión, de sus bienes, de los animales que poseen. ¿Para qué pueden emplearse los individuos?

De CARINTIA: 80.000 individuos. La lista de 300 sacerdotes terminarla inmediatamente. Los sacerdotes seculares dentro de 10 días, de clero regular los arrestados desde el 18. VI. Los más peligrosos anunciar sin demora, por teléfono.

Luego reclama el documento unos

cuantos pormenores personales, referentes a la profesión de los deportados, como podrían ser aprovechados para los fines productivos del invasor.

Los hechos que siguieron a estas órdenes resultaron cosa increíble, pues supimos que efectivamente, en octubre de 1941 han sido evacuadas comarcas enteras. Los eslovenos tuvieron que abandonar sus hogares con todo lo que poseían en un estado perfecto, para poder ser entregado a los alemanes, traídos de otros países. Los deportados no pudieron llevar nada más que pequeñas cosas determinadas, ni siquiera plata y valores.

El documento no es completo pero, desgraciadamente, comprueba hasta en los detalles las noticias recibidas con anterioridad acerca del proceder de los alemanes en nuestro país.

Entre las anotaciones se halla también una que manda acusar como comunistas a todos aquellos a quienes podría sospecharse de "enemigos de los alemanes".

IZ UPRAVE

Opozarjam rojake, ki so zastali z naročnino, da bomo z naslednjo številko ustavili revijo vsem, ki ne povrnajo naročnine.

Vsak umeven človek sprevidi, s kolikimi žrtvami izdajamo Duhovno Življenje, ki je v čast našemu imenu med tujci. Zato je pa tudi vsakega našega rojaka resnična dolžnost, da dokaze nekaj dobre volje s tem, da podpre to našo revijo.

Naročnina je samo dva pesa. Priložite pa tudi kaj za tiskovni sklad, kajti tiskovni stroški so narastli že za 40%, nraročnine pa še nismo nič dvignili, ker se zanašamo, da boste tisti rojaki, ki Vam je mogoče, radi nekaj priložili.

SVEOGORSKA ZASTAVA

Nadaljna zbirka: Medved 5.—, Kralj F. 1.—, R. F. 1.—, Kragelj 1.—, Živec V. 2.—, N. I.—, Lovišček 1.—, N. N. 1.—, N. N. 1.—, Prinčič B. 1.—, Lavrenčič O. 5.—, Rebek M. 1.—, Furlan P. 10.—, Kavčič P. 1.—, Bedek M. 1.—, Jug A. 1.—, Ušaj K. 3.—, Batič M. 2.—, Kogoj in Frau 5.—, Manjši prispevki 4.50.— Bandelj M. 2.—, Troha A. 2.—, Zbirka Vide Čebren 28.—, Neimenovani 16.—, Prejšnja zbirka 113.50.— Skupno 209.—

† Fran Reya in brat Rudolf iz Kozane v goriških Brdih sta dobila žalostno vest, da sta jima umrli oče in mati. Mati Ivana, rojena Običič je ugasnila že pred letom, lani v decembru, stara je bila 74 let. 2. maja pa je ženi sledil tudi mož, rajni Leopold Reya, obče spoštovani mož. Ranil se je na nogi in je rana tako nevarna postala, da je ugasnila življenje 79 letnemu težko preskušemu možu.

Maša za rajne starše Reya bo na Avellanedi 24 jan.

† Alojz Velikonja je tudi dokončal tek Življenja. Star 50 let je ugasnil v bolnici v San Miguelu 3. dec. in so ga naslednji dan spremili rojaki na njegovi žalostni poslednji poti. Poskrbeli so mu za dostojen pogreb rojaki, kajti njegovi prihranki so nedotakljivo naloženi na banki. Domá je bil rajni iz Svetega Križa pri Vipavi. Tamkaj zapušča skrbno ženo in tri otroke.

ZAKAJ?

Na tisto sveto noč se je sklonilo nebo do zemlje. Dopolnil se je čas obljube, kajti kraljevsko žezlo je bilo odvzeto Davidovemu rodu in dano Idunejcu Herodu. Sedem letnih tednov in 62 tednov Čanijelovih je že tudi blizu konca, zato je treba, da stopi na revno zemljo zaželeni vseh narodov.

Tisto sveto noč se je torej zgodilo, kar je bilo od davno napovedano.

Toda čudna stvar: zakaj si je Odrešenik sveta izbral za kraj rojstva zapuščen hlev? Zakaj je izbral siromašne jasli mesto razkošne zibke? Zakaj je hotel biti povit v revne plenice? Zakaj je dopustil, da so njegovo mater in njegovega varuha v mrazu in v teški uri podili iz človeških bivališč? Zakaj ni poklical prvih imenitnikov tega sveta, pač pa ubožne pastirje? Zakaj je dopustil, da ga je svetni oblastnik Herod preganjal? Zakaj je hotel bežati?

Zakaj? Zakaj?... Vse do poslednjega: Zakaj ni porabil svoje vsemogočne sile in stopil s križa tedaj, ko so ga križanega izzivali: Če si Sin božji, stopi s križa, pa ti bomo verjeli.

On, ki vse oblači, ki vse hrani, ki vsem daje življenje, ki vsem ohranja moč, ki vsem navdihuje dar spoznaja... si ni izbral razkošja, ne obilja, ne hrupne moči, ne številnih ploskalcev in živijoklicalcev....

Tu ga imamo v bornih jaslicah, ki skozi tisočletja oznanja človeštvu z zgledom svoje samoodpovedi, pravo pot do časne in večne sreče.

Oznanil je Njegov prihod mir vsem dobrim ljudem.

Tisočletja zgodovine dokazujejo, da so bili srečni rodovi, ki so živelii v skromnih kočah, se hranili s črnim kruhom, ležali na trdem ležišču, so brzdali svoje grešne želje in niso poželeli po tistem, kar je imel sosed. Tega so se naučili od Gospoda Jezusa, Odrešenika sveta v jaslicah in na križu.

Si queréis la paz acercaos a Dios. Los Reyes Magos ofrecieron el oro, el incienso y la mirra; sometieron a la ley de Jesús las riquezas, los honores y los placeres.

¡He aquí el único camino de la paz!

Tudi modri iz daljnih dežel so prišli, se priklonili, Dete počastili in njegov nauk hvaljeno sprejeli...

Nasladnemu Herodu pa seveda ni šlo v račun, da bi se odrekel svoji poželjivosti, svoji udobnosti, svojim častem, svoji oblasti

Pastirji so se srečni vračali od jaslic in z veseljem prenašali še naprej svoje uboštvo in trdo življenje.

Modri so ponesli v daljno Jutrovo deželo veselo resnico, da je rojen Odrešenik sveta, da je pot sreče skozi uboštvo; bogastvo pa vodi v nesrečo, uživanje vodi v pogubo...

Zato je prišel Gospod Jezus v takem uboštvu, da bi nam dal razumeti nevarnost bogastva, pogubnost razkošja, nesrečo pohepla.

Mir je oznanil prihod Gospodov na svet.

Danes svet nima miru. Dva tabora sta v silovitem boju, toda malo je tistih, kateri se borijo za mir; le za zmago nad sovražnikom gre vojska. In kadar bo prišlo do tega, da bo človek zatajil svoje zahteve in žrtvaval za druge, se bo vrnil mir.

Ob jaslicah je treba premisliti in pod križem je treba prevdariti, kako je treba urediti najprej v lastnem srcu vse neurejene želje, kako podrediti naše življenje volji božji, pa bo prišel mir v srca in v človeško družbo.

Zakaj tako se glasi pozdrav: Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji.

Človeštvo pa, ki Bogu nobene časti ne daje, kateremu ni božje volje nič mar, ne more doseči in tudi ne ohraniti miru.

Kadar bodo ljudje storili kot preprosti pastirji, ki so pohiteli v štalico božjega rojstva, ki so pustili svoje črede zato, da so počastili svojega Odrešenika, ki so vedeli, prav doumeli, da je dar Jezusovega miru več vreden kot pa njihove črede, tedaj bodo srca pripravljena za pravi mir.

To bo tedaj, ko bodo umeli, zakaj je bil Odrešenik sveta rojen v uboštву.

Y en la Tierra paz...

Apoyada contra el tronco de un árbol quemado, rodeada de tres hijitos y estrechando al cuarto entre los brazos gime una mujer, desconsolada por la vista de los humeantes restos de lo que, hasta hace poco, fué un feliz hogar... La casa quedó en ruinas, los hijitos huérfanos de padre, ella viuda... El odio, la pasión ciega de los malvados, levantó la terrible antorcha de la guerra sembrando horrores por doquier.

Entre el llanto desgarrador, sobre las ruinas de hogares incendiados y destrozados, a través del bramido de los bombarderos y el trueno de los cañones llega a entenderse qué es "la paz" — como a la salud, también se la aprecia debidamente sólo después de haberla perdido.

¡La paz! ¡La paz! Esta es la súplica penetrante de toda la humanidad; sin embargo son más fuertes los instintos destructores de la bestia humana. Tan atronadores son que ensordecen el grito del corazón noble que implora la paz.

Y en la tierra paz a los hombres de buena voluntad.

Con este saludo presentaron los ángeles al Redentor. Con él han de cumplir su misión los apóstoles del Evangelio.

"Cuando entréis en una casa saludadla diciendo: La paz sea en esta casa. Si aquella casa fuere digna vendrá sobre ella vuestra paz" (Mat 10, 13).

¡Pero! Ya se levanta un Herodes contra el Príncipe de la paz. Ya se nos presenta el gran interrogante: "qué es la paz" y ya se puede presentir el por qué de las palabras de Jesús: "La paz os dejo, mi paz os doy. ¡No os la doy yo, como la da el mundo! No se turbe vuestro corazón ni se acobarde (Juan 14, 27).

Más lejos va todavía Jesús para hacernos entender su paz: "No penséis que vine a poner la paz sobre la tierra; os digo que no vine a poner la paz sino la guerra; porque he venido para hacer disensión del hombre contra su padre y de la hija contra su madre y de la nuera contra su suegra y los enemigos del hombre serán los de su casa".... Uno queda estupefacto con estas palabras, pero siguiendo adelante Jesús explica (Mat 10, 36-40) que la paz no puede existir sin subordinación justa a la voluntad de Dios que ha creado y que conserva todo según su plan. Desorganizarlo anteponiendo las cosas materiales a las espirituales es destruir la paz; apetecer los placeres desordenadamente es destruir el orden y por ende imposibilitar el equilibrio que es la paz.

¡NO HAY PAZ PARA LOS IMPIOS

y no la hay! así asegura el Espíritu Santo. Pero no por eso renuncian a ella los perversos. El ladrón, por más que él estorbe la paz, no quiere que lo incomoden en sus maniobras.

El impúdico, a pesar de sus obras perversas, destruyendo la inocencia y arruinando la felicidad de sus víctimas, no quiere que lo molesten en sus crímenes.

El ricachón del Evangelio quiso asegurarse la tranquila posesión de sus riquezas injustas.

Y el mundo contemporáneo desprecia la orden básica de su vida: "Buscad primero el reino de Dios; lo demás se os dará por añadidura". Lo que Dios prometió "de yapa", es lo principal, el norte al que tienden los esfuerzos de una enorme mayoría, en una evidente contradicción con la orden de Dios Creador y Dueño de los hombres. Sin embargo se atreven las

indignas criaturas a reclamar la paz para poder seguir por su camino extraviado... Imploramos la paz, gritamos por ella, porque queremos disfrutar de las comodidades y continuar sin estorbo el paso por el camino cómodo y ancho que conduce al infierno; porque somos cobardes para meter el pie en la senda penosa, escarpada y sembrada de espinas que conduce hacia la dicha eterna del Cielo.

¡Sí! Una es la paz que quiere el mundo perverso y otra es aquella que inunda el corazón de un creyente verdadero, premio de Jesús a los incluidos en las ocho bienaventuranzas.

Esa paz de los perversos, ese disfrutar sin molestias, es como la del condenado a quien dan comer lo que se le antoja... Dice San Pablo: "Porque cuando dirán: paz y seguridad, entonces les sobreocogerá una muerte repentina como el dolor a la mujer que está encinta, y no se escaparán. (I Thes 5, 3).

La historia de la humanidad es la historia del hijo pródigo, eternamente repetida. Lo molestaba la vigilancia de su padre amoroso. Libre quiso entregarse a sus pasiones... Tal es la paz por la cual gritan muchos, tan lejana de aquella prometida por Jesucristo.

Todos los días vemos las lágrimas de los padres, que en un ciego cariño por sus hijos, por haberles dado gusto en todos los caprichos y perdonado todo, les tienen corrompidos. Les mimaban para conquistar más cariño... Bien conocido es, como pagan los hijos mimados a sus padres. Todo lo contrario acontece a aquellos padres que, con un corazón valiente, aunque sangrando, guían a sus hijos con un brazo fuerte, sin vacilar ante los gritos y zapateos del vicio naciente.

Esos hijos mimados y mal educados, iracundos por que se les impide entregarse al vicio, son semejantes a la humanidad que, desviada y hundida en el materialismo, negando al espíritu, a la inmortalidad y a Dios, quiere disfrutar la paz que no puede existir por el trastorno de las relaciones entre el hombre y el mundo.

Los hijos perversos se rebelan contra los castigos justos. Los hijos buenos besan al palo cuando les corrige...

PARA LOS IMPIOS NO HAY PAZ.

Dios permitió que la malicia humana dé su fruto. Todos los potentes del mundo apoyaban la semilla del error. Ahora toda la humanidad tiene que morder el fruto amargo de ese árbol maldito. Renunciaron al Reino de los Cielos y trabajaron sólo para el reino de este siglo, por su bien material. Ahora experimentamos todos que "todo lo que nace de carne, es carne"... Por haber renunciado al Reino de los Cielos están hechos añicos los ídolos laicos...

Jesús trajo la paz y la brinda a todos los que aman, cumplen y apoyan su Evangelio. San Pedro termina su carta: "La Paz sea con todos vosotros que estáis en Jesucristo" (I Petr 5,14).

He aquí la fórmula en base a la cual el mundo privado de orden, de tranquilidad y de alegría puede volver a la paz.

Jesucristo la trajo en la Noche Buena. Otra vez la devolverá al mundo, cuando el mundo siga los pasos de los pastores, de los cuales leemos que "corrieron para ver al Niño y se arrodillaron delante de Él."

No nos negará la bendición con su manito, no nos negará la paz, pero tenemos que ir todos, humildes y corregidos.

PO ARGENTINI SEM TER TJA

Bilo je 13. februarja. V Buenos Airesu je to dan velike vročine. V Las Cuevas imajo drugačno praktiko. Iz snežne Akonague je pihal strupen veter, da nas je ugriznilo prav do kože, ko smo izstopili iz voza. Cela vrsta avtomobilov je že bila nanizana pred šrango. Sem in tja je bilo videti kakega osamelega človeka. Vse se je tiščalo v carinarnici, kjer je žarela velika peč in da-jala prijetno gorkoto. V dolgi vrsti so stali ljudje in sledili zavojem prtljage, katere so porivali pregledniki naprej. Brez nevšečnosti je šlo vse. Toda prišla je druga, ki me je presenetila. Čudno praznino sem začel čutiti v prsih. Niti zavedel se nisem takoj kaj bi to bilo. Pa sem kmalu documel zakaj.

V višini 3100 m je zrak že jako redek. V zaprtem prostoru, kjer diha toliko ljudi in še ogenj gori, je nujno začelo primanjkovati kisika in to so začutila moja pljuča.

Grdavš ti grda! Torej eno ali drugo, tako sem imel na zbiro. Ali ven na sveži zrak in v mrzlo burjo, ali pa pri topli peči; toda: ali naj se zadušim?

Raje sem si izbral v sveži zrak in jasno gorsko sonce ter pogled na snežno Akonaguo, čeprav je bil tudi ta špas precej drag, kajti imel sem na sebi samo tenek prašni plič, skozi katerega me je rezala burja. Poiskal sem si malo zavetja in tako pričakal, da je bil naš pregled končan in smo spet pognali in čez pol ure že sedeli pri topli mizi, kjer nas je v hotelu Puente del Inca že čakal obed. Spet smo si stisnili roke starim znancem Zvedel sem, da so med tem bili tam neki Slovenci, ki so zamudili nedeljski praznik blagoslova spomenika rajnega g. Kastelica in po opisu sem sodil da so morali biti to Gecovi iz Cordobe, katere sem pozneje našel. Dobili smo se namreč naslednji dan na vlaku v Mendozi in smo na to skupno nadeljevali pot.

Bila je ura dve popoldne, ko je spet zbrnel naš konj in smo se gnali dalje. Spet so nas pozdravili samotni spokorniki, ki prav tako sopihajo danes proti svetišču, kakor so oni dan in že stoletja. Še enkrat sem pogledal spomenik rajnega gospoda Kastelica in smo brzelj naprej proti Punta de Vacas in dalje proti Uspallati.

Pod nami v globini je bobnela penasta reka Mendoza, mi pa smo brzeli po sredi brega, koder je speljana cesta čez mostove in skozi predore. Tja pa ni več prišel mrzli veter poznegra dopoldneva v Cuevas, temveč je sonce nemilo žgal. Kako prijetno nas je objel hlad senčnega predora, ko smo utečili vanj, pa že spet nas je čakalo na oni strani pekoče sonce.

Tisti hip sem pogledal šoferja. Ravno je kinknil z glavo... zaspan je siromak. Takole pa ne bomo varno potovali, kajti če zdrknemo iz ceste, se bomo vstavili šele doli v penasti reki... Šofer pa je te stvari bolje vedel kot mi. S skritim pogledom je poškilil, če je kdo njegov gib opazil, pritisnili je na volan in kmalu smo spet vtonili v predor. Mož je tamkaj zapeljal v stran in ustavil ter menil: oprostite, gospodje! Naslonil se je in že je zaspal. Prav je imel. Saj je bil spanja tudi res potreben, kajti od 3 zjutraj je bil za volanom

in ob treh po polnem je bil po pravici potreben oddih. Čez 20 minut smo že spet hiteli naprej.

V Uspallati smo se ustavili za vrček piva in da se auto malo ohladi. Naslednji del poti bo namreč za voz bolj trda preskušnja.

OVES ZORI

Uporabil sem priliko in sem stopil malo ven na polje, ki obdaja hotele in vas. V Uspallati je namreč kakor zelenica v afriški puščavi. Le kaj je tamle na njivi? me je mikalo belo polje. Stopal sem čez strnišče, iz katerega sem razbral, da je bil nedavno požet ječmen in dalje tamle ono belo je bilo oves. Tako domače podobe nisem še našel na argentinskem polju, kakor v Uspallati.

Spet smo stopili dalje. Od tam gre cesta še više navzgor, da doseže v Paramillo spet najvišjo točko, ki je 3000 m nad morjem. Tam se razcepi cesta, kajti navzdol vodi druga koc navzgor. Gori smo prišli skozi Villa Vicencio, doli pa smo se gnali po "Quebrada de Torro". Ta "Bikova grapa" ni pa kar nič prijetna. Najbrže je nekoč po tistem jarku drvel kak hudo-urnik. Cesta se premetava iz ene strani na druge. V divjem metežu smo drveli navzdol in puščali za seboj enega za drugim vse, ki so bili pred nami. Soporno ozračje in prašna meglja nas je dušila, toda naš konjiček se za vse to ni nič menil in tudi naši želodci ne. Bili smo menda že vsi utrjeni za take manevre. Kljub strmini in ovinkom smo drveli s 40 km. Ko se je nekoliko bolj odprla pot je zrastel merilec že na 80 km. 180 km je dolga pot in ob 7 uri moramo biti v Mendozi.

Nenadno je brnenje motorja vtihnilo. Toda kaj je vendar to, sem začudeno gledal. Saj gremo naprej z enako hitrostjo in vendar motor ne brni več... Kaj pa če je vzrok spremembe v mojih ušesih, tako sem pomislil in sem stisnil nos in porinil zrak skozi ušesa. Zares. Spet je zbrnel motor, kot preje!

Kaj je bilo? Ugibal sem in dognal, da je bila višinska sprememba. Nekako v višini 2000 m je zračni pritisk že toliko spremenjen, da je to vplivalo na slušne organe radi nagle spremembe, kakor se mi je tudi nekoč zgodilo že v zrakoplovu, ko smo iz velike višine naglo pristajali v nižino.

Če je na svetu kaj dolgočasnega, potem velik kos ceste iz Mendoze proti Villi Vicencio spada med tisto. Vsaj meni se je tako zdelo. Morda zato, ker sem bil zdelan že od dolgega potovanja, gostega prahu, kratkega spanja ter neredne hrane. 100 km in tudi več smo vozili mestoma, pa še se mi je zdelo prepočasi.

Konečno je pa le začelo vstajati pred nami nekaj sledov človeškega selišča. Že nas je pozdravljal drevje in še malo pa smo bili v Mendozi.

Menda mi še nikdar v življenu ni prijetna kopel napravila tako dobro kot tisti dan, ko sem pohitel takoj v Don Bosco in si poskrbel, da se umijem od prahu, ki me je grizel v živo kožo.

Naslednje jutro, v soboto, gre vlak ob 8 uri. Ta me bo torej ponesel nazaj domov. Tisti večer sem bil pa zares zdelan in mi kar ni bilo mogoče, da bi še kam stopil. Mendoški planinci so mi med tem pripravili nekaj slik od pretekle nedelje in tisto me je že čakalo v Don Bosku.

Naslednje jutro sem zgodaj imel mašo in pohitel, da ne zamudim vlaka "Cuyano", kateri odrine iz Mendoze ob 8 zjutraj in jo pripiha v Buenos Aires ob polnoči.

ČRNA SUKNJA IN BAVBAV

Našel sem si mesto, toda kmalu sem se domislil nekaj novega. Med tisoč potniki, ki so na vlaku, bom pač našel kakega znanca. Zato sem se dvignil in stopal skozi vse vozove ter motril obraze. Še bolj so pa motrili mene drugi.

Vsakovrstne obraze človek sreča takole. Nekateri so taki kot pepelnica sreda v praktiki. Če bi našel ščurka v župi, bi ga prav gotovo manj dirnilo, kot če vidi pred seboj črno suknjo. Če bi ga vprašal po vzroku, bi najbrže niti ne vedel — zakaj. Več kot enkrat sem že tako poskusil in dobil odgovor: ne morem videti farjev, čeprav ne vem zakaj... nekateri pa sodijo, da vedo zakaj ne morejo videti duhovske suknje, toda nočejo tega povedati. Pa sem že marsikdaj koga za jezik potegnil in pripravil, da je zinil, zakaj ga tako bode črna suknja in se je izkazalo, da je z njim prav tako kot z otroci in bavbavom.

Ko sem bil otrok, še prav majhen, in so mi hoteli kako dopovedati, da naj ne grem kam ali da naj se česa ne pritaknem, so rekli: tam je "bavbav". To je bila pa v moji domišljiji strašno nevarna zverina, morda grozovit kosmat divji mož, ki otroke žre; morda konj, ki ima gornji del človeški in ostre rogove in režeče zobé; morda je to grozovita čaravnica, ki se naslaja, kadar otroke na koščke reže in jih v ponvi peče da z njimi svoje črne mačke krmi... Kakor je pač znala tkati moja domišljija tak je bil tisti bavbav. Prav podobne predstave imajo nekateri "prosvetljenci" dvajsetega stoletja o duhovnikih, katerim podtikajo vse mogoče zvijačnosti, spletki in nasilstva, ne da bi se najmanj potrudili, da pogledajo malo bolj do dna, kaj je tisto, kar so brali o "inkvizicijah" in kaj je tisto od "kanonov in pušk", ki so jih blagoslavljali za vojsko v Abesiniji, in koliko je tistih miljonov, ki jih argentinska vlada daje duhovnikom... Vsakovrstne bajke poslušajo taki ljudje in kar jim prijetno žgečka ušesa sprejmejo za gotovo resnico, kadar jim pa ne prija, si raje ušesa zatisnejo...

Zato sem seveda jaz vajen takih pogledov, pa naj bodo že od naših ali pa od drugih ljudi. To pa lahko rečem, da Argentinev, sinov tukajšnje zemlje, ni takih, temveč so le priseljenci, ki so od doma prinesli strupa s seboj. Nemara taki, katerim je župnik doma iz kase denar posodil, pa ga sedaj na tak način vračajo... Nemara taki, ki so bili doma ministranti in so iskali na duhovnikih samo napak, slepi pa bili za njihove čednosti in gluhi za njihove besede... Sedaj pa pravijo da je "treba vse farje pobiti, potem bo pa spet dobro na svetu..."

Saj je bilo le malo takih grdih obrazov, kajti velikanska večina soopnikov mi je dala ljubeznjiv nasmej in tudi prijazno povabilo, da naj prisedem.

Sem pa tja sem sprejel prijazno besedo. Toda do noči bi ne prišel do konca, če bi odgovarjal na vsa

vprašanja, ki jih imajo ljudje. Tisti me zaupno prosi za besedo, naj mu povem, kaj je treba storiti da spravi sinčka v dobro šolo; ona mati ne ve, kako bi dobila krstni list otrokov; oni tam se glasno prepirajo, katera Marija je bolj imenitna, ali lurška ali pompejska... Oni fant pa je v skrbeh, kako naj uredi vse za poroko in še pri prvem sv. Obhajilu ni bil in nevesta pravi, da ga ne mara, če ne gre tudi k sv. Obhajilu.

Mnoge zadeve predlože človeku, nekatere resne in koristne, druge pa spet otročarije; nekateri morda iz porednosti, drugi pa iz nevednosti. Toda eno je res: nikdar ni potovanje tako dolgo, da bi mi postal dolgočasno, kajti če nimam svojih lastnih nujnih poslov v knjigah, me že spravijo sopotniki v svoje razgovore in včasih tudi v resne diskusije.

Tamle je tudi en padre! so me opozorili v nekem voznu. Sredi med tičnicami je sedel postaren dobrodušen duhovnik. Zgoraj in spodaj ob njem so živahn zvižgali kosi, in sami kosi! Sivolasi duhovnik, pravi "cura gaúcho", ima svojo župnijo v nekem kraju ki se imenuje "Mirlo". Gotovo že leta in leta ni šel v "mesto" v Buenos Aires. Lelo za letom je obetal prijateljem, da jim bo prinesel "kosa" in prav ta dan ga pelje njegova pot in z njih potujejo njegovi oblubljeni kosi in kosiči, ki so postali kmalu tako glasni, da so prekričali vse čebrnjanje potnikov.

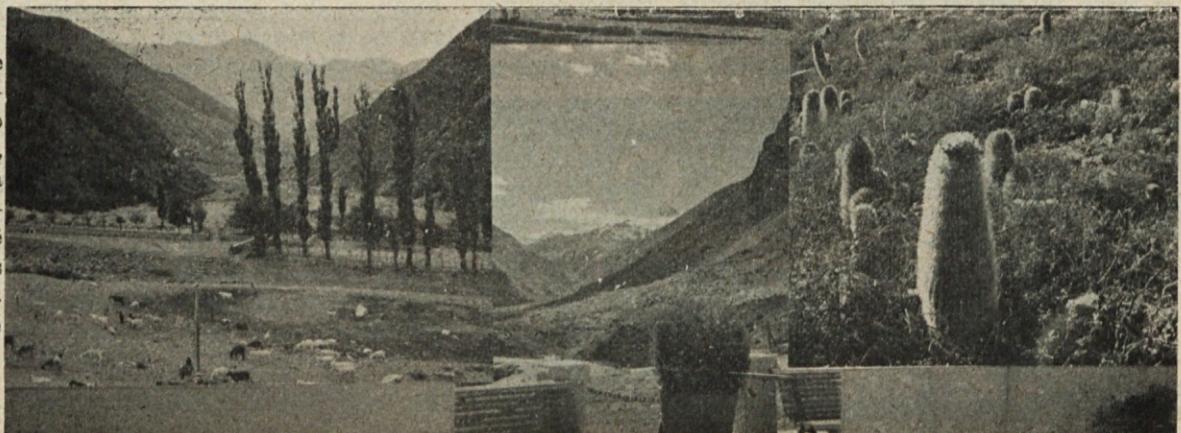
"Pridni so ti moji kosi. Bolj me poslušajo kot moji kristjani, kateri hočejo več vedeti kot jaz, ki jim moram kazati pot do večne sreče..." Požvižgal je častiljivi duhovnik in vsi kosi so vtihnili na mah. "Kaj bi dal, da bi mi bili taki moji kristjani! Žal, na svojo lastno nesrečo raje poslušajo tiste, kateri jih z lažmi pitajo in od Boga in od cerkve proč odvajajo."

Nadaljeval sem svojo pot in moral pokusiti tukaj malo grozdja, tam sladko breskev. Tam me je prijazno nagovoril mlad gospod plave kose in rumenih brk... Bil je nemški pozdrav. Po nemško sem mu ga vrnil; toda, ko je zvedel, da sem Jugoslovan, je bilo njegovega prijaznega obraza konec in najinega razgovora tudi.

SPET MED ROJAKI

Tako sem izrabil dolgo pot zato, da kaj doživim, da se s kom kaj pogovorim in da morda tudi najdem kakega znanca. Slednjič sem naletel na nasmejan obraz, ki me je poklical "Gospod Janez, le sem". Takoj sem ga spoznal. Bil je Karlo Gec in njegova žena, ki sta mi dala nato ne le domačo družbo temveč tudi okusnih breskvic, katere sta si vzela v izobilju na pot. Kako prav je meni tisto prišlo, kajti kljub temu, da sem imel namenjeno, da si vzamem kaj sadja za na pot, mi je bilo to nemogoče v zgodnji uri, ko še ni bilo v Mendozi nič odprtega. Pravila sta mi Karlo in žena, kako sta po dolgih zapletkih srečno prispela v Puente del Inca in se tamkaj srečala z rojaki, z Mahničem in ženo in gospo Marijo. S seboj pa sta odnesla neštete lepe

Algunos aspectos de Mendoza y de los Andes en el recorrido hacia El Aconcagua, donde perdió la vida el fundador de nuestra Revista el P. José Kastelic, cuyos restos descansan en el cementerio del Puente del Inca.

Noche Buena en Eslovenia

Por FRAN FRJAVEC

Un sol débil alumbra la tierra desierta y una vasta alfombra de nieve cubre campos y prados. A la vera del camino espían cornejas hambrientas y revolotean perezosamente de un árbol a otro, mientras que los gorriones, verdillos, pinzones y petirrojos ambulan alrededor de las casas, escarbando por los muros, por si acaso encontraran allí alguna migaja de alimento. Caminos y carreteras están desiertos, y ni siquiera se ven los mendigos. Han legado las fiestas de Navidad. Cada cual prefiere quedarse en casa, en su rincón; no quiere molestar en éstos días santos, sabiendo bien, que las amas serán tanto más generosas después de las fiestas.

Al contrario hay mucho movimiento en los hogares. Desde el jefe de familia, hasta el último pastor, todos se encuentran en casa; y si alguien tiene que salir por alguna pequeña diligencia, se apresura a volver bajo el techo del hogar, pues esta noche es Nochebuena, la Noche Santa. Hoy nadie tiene interés por el trabajo serio, y los hombres, menos que los demás.

Todos se mueven alrededor de la estufa, que hoy está desparmando un calorito particularmente agradable. La madre tiene hoy gran trabajo; está amasando y cociendo, y por la casa se extienden unos olorcillos que huelen a gloria, a pan dulce y otras cosas buenas. Al lado del variado pan dulce se distingue en particular por su gran tamaño el "poperlnak" que quedará expuesto sobre la mesa, en sitio de honor, durante las grandes fiestas, y recién en el día de los Santos Reyes Magos lo cortará el jefe de familia, distribuyendo un pedazo a cada miembro de la misma, no olvidando tampoco los animales domésticos en el establo, ni las aves de corral, para que conserven la salud y prosperen durante el año.

Lo que queda dicho sobre la poca actividad de los varones, no vale para las mujeres. Estas tienen tanto que hacer con el lavado y la limpieza de la casa y de la cocina, que no les alcanzarán — si se les puede prestar fe — ni cuatro brazos. Extrañamente juiciosos son en este día los chicos; hoy no hace falta pasarse el día prohibiéndoles tirarse con pelotas de nieve o andar rompiendo el calzado, patinando sobre el hielo; y, lo que es más raro todavía, a la madre delante del horno no la estorban. Todos están en casa, todos se apretujan alrededor de la mesa y están calladitos, lo que es por cierto algo increíble; son en todo diferentes de lo que acostumbran. Es que está en casa el hermano mayor, el que cursa la escuela en la ciudad. Anoche le trajo el peón desde la ciudad. Ha traído consigo todo lo que es necesario para el "pesebre".

spomine iz mogočnih gora pod Akonkagou.

V Villi Mercedes nas nemara kdo čaka, tako sem upal in zares nam je stopila naproti hčerka gospe Jakinove iz Junina, ki je poročena v Villi Mercedes. Z možem sta prišla in smo imeli tako prijetno iznenadenje, srečati se z rojaki. Le škoda, da je vlak kmalu spet potegnil in smo morali dalje.

Najslabši kos poti je bil za nami. Do Ville Mercedes, to je 300 km ceste, je skoro sama puščava, v kateri prah vdira ne le skozi okna temveč tudi skozi usta in skozi kožo. Od Ville Mercedes proti Buenosu pa je že nekaj več zelenja. Pred tednom je bil tam dež, ki je naravo precej osvežil, prahu ni bilo več toliko, tako da smo smeli okna že odpreti, kar nam je prineslo nekaj hlada. Čim bolj smo se bližali Buenosu, tem bolj je postajala dežela prijazna. Najprej so bile še večinoma ovce, pozneje so se pa že pojavile

De mañana bien temprano, cuando aún casi no se veía, y sin esperar el desayuno, se dirigió la valiente tropa al bosque bajo el mando del sabio de la ciudad, con el canasto sobre la espalda, a juntar musgo para el "pesebre". Todos han ido, nadie quiso quedarse en casa; hasta el menor (de 4 años), opinaba que sin él no podrían arreglarse. Es cierto que sentía frío, cuando escarbaban por la nieve para ascar el musgo que estaba debajo, o lo arrancaban de las rocas y de los troncos de árboles viejos. Entumecidos le quedaron los deditos y bien poco faltó que no se le congelaran las "velitas" bajo la nariz. Sin embargo, estaba alegre y contento, indeciblemente satisfecho, por haber contribuido él también en algo, para el pesebre. Han traído un canasto tan lleno de musgo, que hubiera bastado para cinco pesebres.

Mientras los chicos estaban en el bosque, el criado procedió a asegurar una tabla grande, de forma triangular, en un rincón de la "izba"; sobre ésta tabla está construyendo ahora el muchacho mayor el pesebre. Con el musgo forma una montaña por la cual serpentea en zig-zag el caminito de fina arenilla blanca. El camino lleva a Belén que deslumbra amarillo, verde y rojo en el rincón, en el vértice de la montaña. Al pie de la montaña, algo apartado del camino, coloca el establo, bonitamente recortado de la corteza de pino. En él acuesta sobre la paja al Divino Niño, a cuyos lados se encuentran parado el burito y el bueyecito, además de la Madrecita de Dios con San José. Después coloca, desparpoados por la montaña, árboles, ovejas, vacas, lobos y pastores, todos de madera y pintados con vivos colores. En la parte anterior asegura una hilera de diminutas velitas de cera, colocando algunas también por acá y por allá en la montaña. Al fin cuelga del cieloraso, con una larga crin de caballo, al ángel que lleva en sus manos la inscripción: "Gloria a Dios en las alturas y paz a los hombres en la tierra!", lo que anuncia la fausta nueva que ha nacido el Rey de los Cielos, Salvador de la estirpe pecadora. Ha traído consigo

črede goved. Tudi naselja so postajala vse gostejša. Rufino je že kraj krasnega polja, ki je pa naprej postajalo še vse lepše.

Tisoči in tisoči glav rdeče govedi so se pasli. Sem pa tja je spremenilo podobo zelene pokrajine prostrano jezero, ki je pač le široka luža, toda dovolj vidna stvar, da napravi pokrajino bolj vabljivo.

Ravno je lezlo sonce v zaton, ko so zrastli pred nami dimniki železniških delavnic v Juninu, kjer nas je čakala gospa Jakinova, ki je tudi vedela za moj prihod.

Še lep košček pota je od Junina. Še dobre tri urice smo se gnali brez postanka in ko je bila hora 23.30 smo obstali v Retiru, kjer me je že čakal moj voznik — gospod Klanjšek in Buenos Aires s svojim karnavalom, ki se je prav tisto uro sprehabjal po Avenida de Mayo.

PLANINSKA GORA

(Nadaljevanje)

Cerkev Matere Božje na Planinski gori je precej velika in lepa. Do pred nekoliko leti je bila na velikem oltarju podoba "Marija Priběžališče grešnikov", na platnu slikana. Mnogo lepše je to bilo potem, ko so dali napraviti isto Marijino podobo v prekrasnemu kipu. Poleg cerkve, ki je obdana z starimi lipami, se nahaja tudi malo zasilno romarsko prenočišče, za romarje, ki so prišli iz oddaljenih krajev že na večer pred velikim shodom.

Romarski shodi so bili: Na Velikonočni pondeljek in Veliki Šmaren je bila služba božja ob desetih; na Binkoštni pondeljek in v nedeljo po Malem Šmarnu, je bilo že na večer spovedovanje, govor in večernice, na dan shoda pa dvakratna služba božja.

Po poročilih, ki sem jih že pred leti sprejel so italijanske oblasti cerkev pooplnoma zaprle in prepovedale vsako romanje, in le s posebnim dovoljenjem je smel po en duhovnik z enim strežnikom vsako toliko časa imeti sveto mašo. Za prihod in odhod od cerkve sta imela oba zavezane oči, spremljana od voja-

también a los Santos Tres Reyes, pero estos todavía no deben mostrarse; recien en la tarde anterior a su fiesta, les estará permitido entrar en el humilde establo. Sin embargo, ya brilla sobre el techo la estrella dorada que los guiará en el camino a Belén.

Mientras el hijo mayor va arreglando y colocando todo esto, los menores, hermanitos y hermanitas, están sentados alrededor de él, quietitos, como clavados. No sacan los ojos del pesebre. Una alegría celestial se refleja en sus caras contentas; en este día quedaron olvidados los juegos, y lo que más debe admirarse — ni de la comida se acuerdan. Se conforman con los pancitos que la madre preparó expresamente para ellos. El perro de la casa, el "Blanco", no comprende cómo puede ser que hoy ninguno de los chicos se ocupa de él. Los mira y vuelve a mirarlos; al fin salta sobre el banco e intenta torpemente meterse entre ellos. Mas cuando ve que le ignoran en absoluto y hasta hay quien le arrima un coscorrón en el hocico, se arrastra de mal humor otra vez bajo el banco al lado de la estufa; se arrolla y sigue dormitando.

La hija mayor está ocupada entretanto en lavar una larga serie de imágenes de santos y el crucifijo del rincón, sacándole el polvo a la "paloma" del Espíritu Santo que cuelga, encerrada en vidrio, sobre la mesa grande. Terminado su trabajo se une ella también a la pandilla; a ella le está permitido a aconsejar alguna modificación, y hasta llega a tener la satisfacción, de que el pequeño maestro a veces sigue su consejo. Mientrs tanto, se ha puesto el sol; se fué el día y la penumbra se extendía por la "izba". Pues bien, el pesebre está terminado. El constructor, satisfecho de su obra, la acaba juntando los recortes y desperdicios, que sus agradecidos espectadores llevan servicialmente al fuego.

En este momento trae el ama de la casa a la "izba" un recipiente con brasas encendidas e incienso y entrega ambas cosas al jefe de familia. Este se descubre y con él todos los miembros de familia masculinos; acto seguido queda formado el cortejo. Adelante camina un muchachito con el farol en la mano; detrás de este va el jefe de la familia, desparramando el incienso sobre las brasas, después siguen los chicos y los sirvientes. Así van de habitación a habitación, de la despensa al depósito, recorriendo los establos, los galpones, sin dejar de visitar ni una sola de las dependencias de la casa,

kov ali stražnikov. To pa so delali radi tega, ker so se na Planinski gori gradila razna vojnoobrambna dela.

Zadnje poročilo, ki sem ga dobil že pred nekajkilo leti od g. župnika iz vasi Studeno, fara sv. Jakoba, katere podružnica je bila Planinska gora, pa mi potrjuje to žalostno dejstvo. Dominik Janež, ta častitljiv stari dušni pastir, ki že toliko let vodi Studensko faro, in ki se je toliko trudil, da je olepšal cerkev ne samo na Planinski gori, marveč vse kar jih je bilo v njegovem področju, je potožil, da je popolnoma opustošen in vničen ta nekdaj tako priljubljen božji hram.

Nekoliko stvari, ki so se nahajale v cerkvi so oblasti dale dovoljenje, da so jih smeli prenesti v druge podružnice, a cerkev sama pa služi za vojašnico in skladišče vojnih naprav.

Oh, da bi že skoro prišel dan, ko bi doletela zasužena kazen vse oskrunjevalce naših krasot, ter uničevalce našega vedno trpečega slovanskega naroda. Prišlo bo, ker mora priti in tedaj bo spet narod svolčno zadihal in spet poromal na Planinsko goro k Mariji, Priběžališču grešnikov in spet bomo zaupno zapeli: Marija, k Tebi uboge reve mi zapuščeni upijemo.

Konec

incensándolo todo, rociándolo con agua bendita y rezando. El padre les parece a los chicos esta noche más importante que de costumbre, casi mitad sacerdote, y hasta su voz suena de un modo más solemne.

No mas o buen Niñito
Caminarás con frío
Un bello vestidito
Daréte, Niño mío.
No quiero vestidito,
No tengo, niña, frío
En tu corazoncito
Estar tan solo ansio.

Cuando el cortejo vuelve a la "izba", ya encuentra prendidas todas las velitas en el pesebre; ahora todos corren a mirar la obra y alaban al maestro. La madre se arrodilla, alrededor de ella los chicos, detrás de ella las sirvientas y los hombres. De los corazones devotos, arranca la antigua canción de nochebuena:

"Despertad, oh pastores, venid a mirar!"

Terminado el oficio divino casero traen a la mesa la cena fría, seguida de un canasto de orejones secos de peras y manzanas, de ciruelas secas, de nueces y avellanas; pues todavía es vigilia que terminará recién a la media noche. Después de la cena vienen también los vecinos a admirar el pesebre. La "izba" se está llenando cada vez más. Muchos llegan ya vestidos para la misa de gallo. Se narran cuentos, se cantan canciones sagradas y así pasa el tiempo, sin que uno se dé cuenta de ello. De repente se hace oír la campana grande de la iglesia. Potente y solemne como nunca de día, vibra esta noche su voz. Por la aldea se oyen estampidos de armas de fuego; las calles despiertan y la gente se encamina alegremente hacia la casa de Dios, a esta hora tan insólita. Esta noche todo es más solemne y las cantoras cantan mejor, y cuando termina el oficio divino, a todos les parece que ha terminado demasiado pronto. Cuando vuelven de la misa, ya los están esperando en casa ricos chorizos y sabrosas morcillas caseras, asadas al horno, que entretanto les había preparado el ama de la casa.

Traducción del esloveno por MIGUEL NAGLIC

KABLOGRAM JUGOSLOVANSKI VLADI V LONDONU

Slobodan Jovanović, predsednik jugoslovanske vlade — London, England.

Ameriški Slovenci, predstavljeni po svojih organizacijah urgiramo jugoslovansko vlado, da pravično zahtevo po osvoboditvi Slovencev izpod italijanskega, nemškega in madjarskega jarma ter združitev vseh v eni državi odločno poudarja kot cilj jugoslovanske državne politike in da za dosego tega cilja ukrene bclj energično akcijo.

Pridružujemo se soglasni zahtevi vseh političnih krogov Slovenije po spremembji enostranske sestave slovenskega predstavninstva v vladi v smislu, da pride za dosego tega namena tako potrebna sloga med političnimi strankami do pravega izraza tudi v vladi.

Priznani predstavnik vseh primorskih Slovencev dr. Ivan M. Čok je v emigraciji edini legitimiran, da jih predstavlja in ga tudi mi priporočamo.

Slovenska narodna podpora jednota, V. Cainkar.
Kranjsko-slovenska katoliška jednata, Jos. Zalar.
Ameriška bratska zveza, Janko N. Rogelj.
Slovenska ženska zveza, Marie Prisland.
Zapadna slovanska zveza, Leo Jurjovec.

BRATJE, PRAVICA BO ZMAGALA!

Spomenico upanja za svobodo je govoril clevelandski župan Frank J. Lausche domovini svojih prednikov, Jugoslaviji, 7. septembra, na Delavski praznik. To je bil del programa pod pokroviteljstvom urada za vojne informacije z namenom, da bodo ponešene besede ameriških delavcev delavcem v vseh okupiranih deželah sveta.

Poslanico župana Lauscheta narodu v stari domovini so prestavili na slovensko ter jo potom radija na kratke valove poslali preko morja v Slovenijo. Sledče značilne in iskrene besede je govoril župan Lausche svojim rojakom preko morja:

"Pošiljam vam to poslanico kot župan Cleveland, ameriškega mesta v Ohio, v katerem živi več naših ljudi, kot jih je živilo v Beogradu v dnevih sreče in svobode. Govorim vam kot človek, ki je ponosen na svoje slovensko potomstvo, ker moji starši so prišli to deželo iz bližine Ljubljane, ki leži v Jugoslaviji.

"Moja poslanica vam je vesela in se glasi:

"Moji sodržavljeni priznajo vaše sovražnike kot svoje scvražnike. Prvi del ogromne ameriške armade najmanj 10,000,000 mož se že bori ob strani svojih zaveznikov po vsem svetu. Ob istem času pa že stoji za njimi še silnejša armada dealcev, mož in ženâ, da obratuje svetovno največji industrijski sistem z ogromnimi rudniki, jeklarnami in orožnami, ki bodo izdelale topove in ladje in puške in letala za zmago demokracij.

"Ti delavci praznujejo dan, ki ga je Amerika posvetila njim — Delavski praznik, in njih edina zaobljuba v tem času, ko se zbirajo na zborovanjih, je svojstvena: "Svobodno delo bo zmagalo!" Ta zaobljuba je zagotovilo zasluženim delavcem Jugoslavije in delavcem vseh drugih dežel, ki so danes v kleščah nacija, da bodo zopet kmalu svobodni.

"Ena največjih inspiracij, ki podžiga naše delavstvo tujaj, je heroičen boj jugoslovanskih četnikov, katerih silovit odpor napram mnogo številnejšem sovražniku omogoča plamen svobode goreti še z večjim žarom po vsem svetu. Vesti c pogumu Jugoslovanov prinašajo tukajšnji časopisi ter nas vzpodbujujo še k večjem naporu z namenom, da dobi tak pogum tudi podpora.

"Obljubljam vam, da bo nepremagljiva sila Amerike in njenih zaveznikov kmalu udarila, da razoroži vaše zatiralce. Ko bo prišel tisti čas, se morajo pridružiti vsi narodi in vse dežele, da zasiugrajo svobodo in pravico vsemu svetu.

"Ameriški delavci pozdravljajo na ta Praznik dela delavce v Jugoslaviji in izjavljajo: "Bratje, svobodno delo in pravica bosta zmagala!"

Trpinom v domovini

Čast P. Kazimir Zakrajšek, oče slovenskega izseljenstva, je praznoval letos 40 letnico mašništva s sv. mašo v klevlanskem Lurdru. 14. julija 1902 ga je v mašnika posvetil rajni škop dr. Bonaventura Jeglič, naš veliki slovenski vladika, 27. julija 1902 je fara Preserje slavila svojo prvo novo mašo, ki je bila na žalostni gori. P. Kazimira je življenje zaneslo v Ameriko, kjer je deloval neumorno med rojaki. Med prejšnjo svetovno vojno se je mnogo udejstvoval tudi v organizaciji narodne obrane.

Pozneje se je vrnil v domovino in se na vso moč prizadeval za organizacijo slovenskega izseljenstva, tako v Sev. Ameriki, kakor v Franciji, Nemčiji, Nizozemski in tudi v Argentini.

Bil je župnik nove ljubljanske fare Sv. Cirila in Metoda v Berigradu.

Ko je Hitler napadel Jugoslavijo, je P. Kazimir Zakrajšek bil v Ljubljani. Kot ameriški državljan je izrabil priliko, da ponese v Ameriko poročilo o grozotnih dogodkih v domovini in da stori v tujini kar bo mogoče v prid nesrečni domovini.

P. Kazimir Zakrajšek, je frančiškan, ki ima sedaj sedež v New Yorku, a je skoro vedno na potu po Združenih Državah kot misijonar po slovenskih farah, ki vse pozna, in ki je pomagal v mnogih, ko so jih ustanavljali.

1. septembra je na poziv ministra Snoja imel v radiju govor, ki ga je Columbia Broadcasting prenesla po celem svetu in ga podamo tudi našim bralcem v nekaterih odlomkih.

"Kakor vam znano, sem odšel iz naše svete slovenske zemlje lansko leto meseca julija, to je tri mesece potem, ko so naši smrtni sovražniki zasedli Slovenijo.

Sam sem na lastne oči videl prve postaje vašega križevega pota, saj sem moral po njem iti tudi sam. Zato sem tudi okupil kapljico vašega grenkega keliha trpljenja, ki so ga vam naši sovražniki pripravili...

Zato pa zlasti jaz sedaj tukaj v tej lepi deželi svobode in človeškega dostenjanstva s toliko večjim razumevanjem vaše bolečine sledim strašnim poročilom o vašem trpljenju in umiranju, katere dobivamo zanesljiva, redna in točna. Zato jaz toliko bolj trpm z vami, jokam z vami in molim z vami in kličem k večnemu Bogu za čim skorajšnjo vašo rešitev, pa tudi za čim skorajšnjo božjo pravico, ki naj maščuje vse to strašno trpljenje, vse te nečloveške krivice, katere morate trpeti od svojih zatiralcev, in sicer v stoterni zasluzeni meri!

Zadnjega pol leta sem bil na govorniškem potovanju po slovenskih naselbinah od New Yorka do San Francisca. Po vsod sem, po cerkvah in dvoranah, govoril vašim bratom in setram o vašem trpljenju. Vse je jokalo, ko je slišalo o vsem tem, kar se danes godi po njih stari domovini, katero še vsi ljubijo iz celega srca, ko je slišalo o vašem trpljenju in umiranju. Vse je tudi z menoj klicalo k Bogu za vas, da se skrajšajo dnevi težke preizkušnje. Vsi smo prepričani, da ta veliki dan božje sodbe ni več daleč.

Če je ena prelita nedolžna kri pravčnega Abelnia kričala k Bogu za maščevanje, da je poklical ta Bog morilca Kajna na strog odgovor in mu za kazen vtisnil na njegovo čelo neizbrisni strašen pečat božjega prokletstva zanj in za ves njegov rod, vse to za eno prelito nedolžno človeško kri, sestre in bratje, kako strašno morajo še le danes k temu istemu Bogu kričati potoki vaše nedolžne prelite slovenske krvi, ki jci prelivajo vaši sovražniki danes! Na kako strašen odgovor bo moral ta isti Bog poklicati še le ne enkratne, ne stokratne, temveč stotisočkratne morilce ubogega nesrečnega slovenskega naroda! Vsa Amerika čuti z vami z največjim sočustvovanje in strmi nad vašim junaškim mučenijstvom, s katerim umirate.

Naš predsednik Roosevelt dobiva točna poročila o vseh teh grozodejstvih iz vse Evrope, tudi o vaših in je zato ravno pred kratkim javno in slovesno povedal vašim mučiteljem in zatiralcem, da krivci, ti strašni morilci, ne bodo ušli tudi zasluzeni človeški pravici in zasluzeni kazni. Vsi bodo morali dati vsemu človeštvu za vsa njih zverinstva in nečlovezka početja odgovor, ker so sramota vsega sedanjega človeškega

rodu. Ne fašizem, ne nacizem, ne madžarizem ne bo ušel dnevu svoje sodbe, ko bo moral vsemu človeškemu rodu kot sodniku njih sedanjih zločinov, dajati strog odgovor. Takrat boš tudi, ubogi mučenik tam pod Triglavom, lahko pristopil kot tožnik in zahteval za svoje sedanje morilce človeške sodbe in kazni.

Tudi ne pozabite, da se na svetu vsaka krivica gotovo maščuje in kaznuje. Posameznik bo lahko kaznovan tudi v večnosti. Narodi pa morajo in morajo biti vsikdar kaznovani samo tukaj na zemlji in sicer kot narodi, kot skupina. Zato, bratje in sestre, še bo prišel dan, ko boste videli, da bodo tisti, ki danes vas ubijajo in mučijo, v stoterni meri morali nositi na sebi kazen za vse, kar sedaj vam store hudega.

Vsa Amerika je danes edina in složna kot eno srce in kot mogočna volja premagati vse te morilce med človeškim rodrom, ki so vaši sovražniki in vaši morilci. Zmaga je že na vidiku, s tem pa vaša rešitev, s tem pa pravična kazen sedanjih gangsterjev človeškega rodu. Tukaj v Ameriki vse dela, vse žrtvuje z veseljem v ta namen.

Da bi se združili saj vsi dobromisleči ameriški Slovenci, ustanavaljamo sedaj med nami "Molitveno fronto", po kateri se bomo vsi združili z vami tudi v molitvah. Molili bomo združeno z vami za našega predsednika Roosevelt, ki nas molitve prosi, za našo vlado, za našo vojsko na vseh frontah, kjerkoli se bori za rešitev sveta, molili bomo pa zlasti za vas in vašo rešitev. V tej "fronti" bomo ameriški Slovenci združeni v duhu z vami, bomo z vami trpeli, z vami jokali, pa tudi z vami prosili čim skorajšnje rešitve, pa tudi božjega maščevanja in božje pravice za vse, ki danes prelivajo slovensko kri in vam iztiskajo toliko gremkih solzâ iz vaših oči.

Zato, naši ljubi bratje in sestre v nesrečni Sloveniji, ali kjerkoli bi slišali te moje besede, vi mučeniki, kvišku srca! Ne bom vas pozival k uporu, ne h krvavemu obračunavanju! Sami veste, kaj morete in kako morete. Samo eno vam kličem: Kvišku srca! Rečem vam to, kar vam je reklo in zapisal veliki naš narodni voditelj Dr. Korošec malo pred svojo smrto:

El 29. de Nov. celebró la colectividad yugoeslava con una misa solemne en la Cripta de Santa Rosa su fiesta patria de la Unión Yugoescala, que fué bien concurrida a pesar del mal tiempo.

En la víspera se realizó un gran festival en el salón Príncipe Jorge, donde a pesar de la gran tormenta se reunieron más de mil personas.

El pueblo que no quiere morir

UN BREVE RELATO DE LA OCUPACION ITALIANA DE ESLOVENIA

Los eslovenos se unieron, después de la 1ª Guerra Mundial, con sus hermanos yugoeslavos, servios y croatas, formando el estado de Yugoslavia. Pero todo su territorio no fué incorporado a este estado: una tercera parte fué dividida entre Italia y Austria y sólo los dos tercios formaron la parte Norte de Yugoslavia. La importancia estratégica de Eslovenia es enorme. Su territorio está atravesado por caminos que llevan hacia Alemania partiendo de Italia; de ese país a los Balcanes; por Eslovenia va el camino del "Drang a Osten".

Cuando Yugoslavia fué atacada, los italianos penetraron rápidamente en Eslovenia para ocupar la mayor porción de terreno que fuera posible antes de en-

contrar a los alemanes que venían del Norte. La línea de demarcación entre ambas partes fué así formada accidentalmente, dividiendo un territorio de conformación geográfica tan coherente, que por mil años nadie había tratado de turbar su unidad política y económica.

Por supuesto, los alemanes no intentaban conservar eternamente ese límite; su plan era aprovechar la primera oportunidad para acercarse al Adriático.

¿POR QUÉ SE MOSTRABAN LOS ITALIANOS AMISTOSOS EN EL COMIENZO?

El Conde Ciano dirigióse apresuradamente hacia Viena para llegar a un acuerdo con los alemanes, pero en vano. Aquéllos demostraban ya su intención de permanecer definitivamente en Eslo-

venia. Grandes masas del pueblo esloveno fueron deportadas a Serbia y Polonia y reemplazados por colonizadores alemanes.

Los italianos decidieron entonces ganar la simpatía del pueblo por medio de una política de paz a fin de prevenirse contra una posible futura penetración alemana. Prometieron a los eslovenos considerable autonomía en el campo de la vida política y cultural, para que se les considerara como libertadores.

PRIMERAS DIFICULTADES

Pero la intolerancia del régimen e ideología fascistas no los hicieron aceptables para los eslovenos, agregándose a esto la circunstancia de que los italianos no cumplieron las innumerables promesas hechas.

La herida más dolorosa infligida al La herida más dolorosa infligida al patriotismo de la nación yugoeslava fué

la destrucción de su estado y la distribución de sus partes, en oposición a los principios de la ley internacional. Eslovenia fué dividida e incorporada a Alemania, Italia y Hungría.

OCTUBRE, NOVIEMBRE Y DICIEMBRE DE 1941: Las incisantes vejaciones irritaban más y más a la población. El idioma italiano fué gradualmente impuesto. Los superiores o censores introdujeron en oficinas y escuelas el control policial y el saludo fascista. La libertad de palabra fué abolida, la prensa censurada y prominentes ciudadanos eslovenos encarcelados.

El profundo sentimiento patriótico de los eslovenos por Yugoslavia fué mortalmente ofendido por la demolición de los monumentos del Rey Pedro y su hijo el rey Alejandro. Insignificantes choques con los soldados italianos traían como represalia el arresto de masas de inocentes personas.

Los italianos se hicieron cargo de todas las oficinas públicas. La resistencia crecía, el saludo fascista no era contestado, y cuando el Alto Comisionado invitó amenazadoramente a la población a unirse a las organizaciones fascistas, se encontró con una hostil indiferencia y silenciosa resistencia.

MAYOR RESISTENCIA

La reacción de la orgullosa y patriota población contra la injusticia y la opresión se convirtió pronto en resistencia armada. Los guerrilleros comenzaron a recorrer los caminos, atacando trenes y garniciones italianas.

ENERO, 1942: (Agente secreto de Eslovenia). Un puente de ferrocarril cerca de Preserje fué atacado. Brutales represalias siguieron desenvolviéndose en la indefensa población; hubo encarcelamientos, 16 fusilamientos, sentencias a cadena perpetua y a años de trabajos forzados.

FEBRERO. (Agente Secreto). La tensión creció. La ley marcial fué introducida en Ljubljana, con terribles tratos para los sospechosos. Miles fueron enviados a campos de concentración. Esta persecución sin ley culminó en la noche de

MARZO 19 A 20. (Agente Secreto), cuando 5.000 hombres y 600 antiguos oficiales del ejército yugoslavo, acusados de colaborar con el general Draza Mihailovic, fueron arrestados y deportados. Alambradas de púas fueron colocadas alrededor de Ljubljana.

Un testigo relata que los trenes italianos que cruzaban por Eslovenia y Venecia Julia, comenzaron a levantar coches especiales con tropas armadas, pues los eslovenos ya habían destruido muchos trenes.

TERROR ILIMITADO

EN ABRIL la rebelión surgió y se extendió por toda Eslovenia. Los italianos se lanzaban incesantemente contra los guerrilleros, pero después de los inevitables fracasos optaban por "mejores" métodos: el incendio de indefensas poblaciones cercanas a los lugares de operación de las guerrillas, fusilando o deportando a las personas que las habitaban, o llevándolas a engrosar las filas de los guerrilleros italianos.

(Agente secreto). La Facultad de Tecnología de la Universidad de Ljubljana fué clausurada. En Marzo y Abril, 28 villas fueron destruidas en la "Provincia di Lubiana"; otras 12 en las regiones de Vencia Julia (Trieste y Fiume), y 2 más cerca de Goricia.

MAYO 7. (Agente secreto). — 30 oficia-

les y soldados italianos fueron muertos cerca de Ljubljana. Represalia: 19 jóvenes fueron fusilados inmediatamente, y 400 más dispuestos para ser ejecutados. Durante Mayo, gran número de intelectuales fué deportado a Italia.

JUNIO 6. El diario de Musolini, "Regime Fascista", decía: "Durante un año, el ataque de guerrillas ha sido seguido por el sabotaje. Trenes, correos y camiones fueron destruidos. Las víctimas nuestras han sumado cientos... Esta es una guerra terrible. Los eslovenos no simpatizan con el fascismo. Las guerrillas podrían ser destruidas inmediatamente, si la población cooperara con nuestras autoridades militares. El espíritu que invade a los partidarios no es sólo la infiltración comunista, sino una mezcla de comunismo, nacionalismo y corrupción, que alcanza hasta los territorios más allá de las viejas fronteras."

JUNIO 13. (Agente secreto). Un comercio italiano en Ljubljana fué atacado, dos hombres heridos y uno muerto. Represalia: 15 inocentes rehenes son fusilados, entre ellos, 8 mujeres, estudiantes de la Universidad de Ljubljana y el Dr. Ales Stanovnik, procurador.

FINES DE JUNIO. En los últimos días de Junio más de 6.000 eslovenos fueron arrestados en Ljubljana y deportados a Gonaro. El número total de los arrestados en Ljubljana, solamente, suma 13.000.

REBELION ABIERTA

JULIO 2. El diario de Musolini, "Popolo d'Italia", culpa a los eslovenos por sus malas disposiciones hacia Italia, y concluye que los rebeldes deben ser exterminados!

JULIO 3. ("The London Star"). Vencidos por las guerrillas, los italianos se venían en los inocentes y destruyen poblaciones con bombas incendiarias.

JULIO 7. (Transmisión de Londres). 165 rehenes fueron fusilados en 14 pueblos. La resistencia es cada vez mayor y más peligrosa.

("Journal de France"). En un mes los italianos incendiaron 14 poblaciones y deportaron a todos los habitantes masculinos de las mismas entre 15 y 50 años de edad.

JULIO 13. (U. P.) 3 oficiales italianos fueron muertos por las guerrillas. Los italianos fusilaron 15 rehenes.

(B.B.C.) Los patriotas yugoslavos capturaron varias estaciones de ferrocarril, incendiaron 39 tanques llenos de gasolina y muchos otros autos. Una gran cantidad de grano ha sido devuelta a los países.

("Corriere della Sera"). "Las tropas italianas sufren terribles pérdidas en este país, donde la muerte se halla oculta detrás de cada arbusto."

JULIO 15. (U.P.). Francesco Mazzinat, mayor italiano, y Mario Valento, brigadier, son asesinados cerca de Ljubljana.

(Moscú). Cuatro divisiones italianas comienzan operaciones ofensivas contra la guerrilla en Eslovenia: 19 aviones bombardean y destruyen por lo menos 10 poblaciones.

(Agente secreto). El Alto Comisionado de la Provincia de Ljubljana y el Comandante en jefe del 11º ejército, las principales autoridades militares y civiles de Ljubljana, publican un decreto estableciendo en Eslovenia un Terror que hará imposible la vida pacífica. Bajo la administración italiana, la población eslovena permanece expuesta a bárbaras persecuciones y a la muerte SIN LA MAS LIGERA POSIBILIDAD DE RECURRIR A LA LEY. Los bosques y las guerrillas son

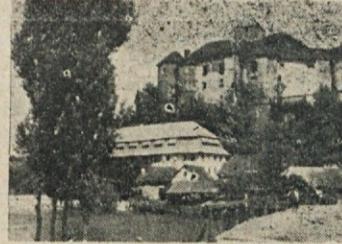
más seguros para ella que el trabajo pacífico. Aún en la historia de los gobiernos nazi y fascista sobre países ocupados tal decreto es desconocido.

JULIO 17. (U.P.). Patriotas yugoslavos atacaron a tropas italianas cerca de Fiume y Trieste. Los italianos colocan alambradas de púas alrededor de las ciudades ocupadas.

JULIO 23. En junio, la mayor parte de la Eslovenia ocupada por los italianos estaba en manos de las guerrillas. Los italianos evitaban la lucha con las guerrillas, pero mataban rehenes de ambos sexos, exterminando tantos eslovenos como fuera posible.

(Agente secreto). "... Impacientemente aguardamos el segundo frente... si la victoria final no llega pronto, no podremos sobrevivir."

JULIO 30. ("La Estrella de Londres"). La población es apresada y deportada, enviada a los trabajos forzados, encarcelada o puesta en campos de concentración. Así, la nación más pequeña del corazón de Europa sufre la prueba más terrible de su vida.

Žužemberk, uno de los centros de las guerrillas eslovenas.

JULIO 31. Se sabe que en total 13.000 eslovenos han sido deportados, 500 apresados, 410 rehenes fusilados y 42 poblaciones incendiadas.

(Agente secreto). Italia domina sólo las grandes ciudades de Eslovenia. Las guerrillas han instalado en el territorio liberado su propia administración y moneda. El siguiente decreto muestra hasta qué punto la autoridad italiana ha desaparecido: "El Alto Comisionado de Ljubljana, por decreto de Junio 19, de 1942, proclama que la moneda italiana, impresa por los partidarios es retirada de la circulación. Cualquier persona que acepte esta moneda será castigada".

AGOSTO 2. (Moscú). La ofensiva italiana en Eslovenia se convierte en desastre con grandes pérdidas de 600 oficiales y hombres por lo menos. Una columna alemana, de 3.000 hombres, fué también derrotada. Cientos de alemanes fueron muertos y un gran número de camiones destruidos. Las guerrillas eslovenas conservan su territorio, incluyendo la ciudad de Zuzemberk.

AGOSTO 10. (Moscú). Otra división italiana que avanza desde Sušak, aumentando el número de divisiones a cinco, es vencida. Los italianos se ven obligados a retirarse hacia Bela Krajina después de una batalla de diez días.

(Reuter). — En tres poblaciones, los italianos arrestaron 37 hombres, los fusilaron y destruyeron sus hogares. Al ser muertos en Ilirska Bistrica 3 oficiales italianos, 80 inocentes eslovenos fueron asesinados, 6 poblaciones destruidas y los habitantes sobrevivientes deportados.

AGOSTO 11. (Ginebra). El "Giornale d'Italia" y el "Regime Fascista" publican artículos acerca de las luchas de guerrillas. Todos los esfuerzos tendientes a ganar la buena voluntad de la población eslovena han fracasado. Los italianos adoptan nuevos métodos con el fin

de exterminar a los eslovenos. Los diarios establecen que las pérdidas italianas en Junio y Julio fueron mayores en los países ocupados que en todos los demás frentes.

AGOSTO 15. ("Monitor de Ciencia Cristiana"). Un tren con 2000 jóvenes deportados en camino a Italia es detenido por las guerrillas eslovenas, los prisioneros liberados, y 40 soldados italianos y equipos militares apresados.

(Moscú). Los fascistas incendian dos poblaciones, Osredek y Centa, sin lucha previa y matan su población masculina. Todos los lugares poblados entre los líneas Ljubljana-Zeljme y Brezovica-Borovnica son incendiados.

AGOSTO 19. (Moscú). En Eslovenia, el terror llevado al máximo, fuerza a la población entera a luchar por la vida de la nación.

AGOSTO 22. ("Monitor de Ciencia Cristiana"). Los italianos tratan de destruir todo rastro de cultura eslovena. La resistencia es atribuida a soborno de ingleses y comunistas. La insurrección se extiende en la provincia de Venecia Julia, anexada por Italia después de la 1ª Guerra Mundial, y donde los eslovenos y croatas tienen mayoría. Desde Marzo, 5000 eslovenos han sido deportados a Italia, innumerables rehenes fusilados y gran número de poblaciones incendiadas y destruidas. 60.000 soldados han sido traídos desde Italia.

AGOSTO 29. ("Popolo d'Italia"). Virginio Gayda declara que la paciencia de Italia está agotada.

(Agente secreto). En una nueva ola de terrorismo, 86 poblaciones fueron incendiadas y cientos bombardeadas.

SEPTIEMBRE 4. (U. P.). El número de poblaciones eslovenas destruidas excede al ciento. 7.000 personas fueron asesinadas y 30.000 deportadas.

El último comunicado es un grito que traspasa a los corazones:

"... La situación — entre dos fuegos — es desesperada. En la provincia de Ljubljana, con una población de aproximadamente 300.000, hay de 70.000 a 75.000 soldados italianos. Nuestra mayor tragedia es, sin embargo, esta: ¡Hace ya más de un año y medio que luchamos; el 25 por ciento de nuestra población ha sido deportada, confinada, fusilada, y aún así, ni Inglaterra ni América han dicho nada acerca de las fronteras eslovenas, o de Primorje, Goricia y Trieste! Haced que Inglaterra y América hablen sobre esto, para que nosotros conozcamos por qué luchamos y morimos".

CONCLUSION

La presente situación en el territorio esloveno ocupado por Italia, deshonrarán para siempre a la Italia fascista, y permanecerán como la evidencia de su vuelta al primitivo barbarismo. A causa de sus vitales líneas de comunicación, una nación entera — una de las primeras del continente por su progreso social, educación y cultura —, está siendo brutalmente exterminada. Durante un año los italianos han aumentado gradualmente su tiranía, y ahora compiten con

SE AUSENTARA

el P. Juan Hladnik, capellán de la Colectividad para visitar a los yugoslavos en Mar del Plata, Bahía Blanca y Río Negro.

Desde el 1—5 de Febrero quedará en Mar del Plata rezando la misa en la parroquia de San Pedro.

El 15 de Febrero estará ya de vuelta en Buenos Aires.

los alemanes en crueidades y opresión. La vida bajo su gobierno es insoportable.

Un ejército moderno de cinco divisiones domina el pequeño territorio de la Eslovenia italiana — 70.000 o 75.000 hombres contra un total de 300.000 hombres, mujeres y niños que no se resignan a ser conquistador.

Los eslovenos están sufriendo la mayor tragedia de su historia. En un año perdieron 25% a 30% de su número. En la lucha de las Naciones Unidas ellos contribuyeron y fueron los más perjudicados proporcionalmente a su población.

La revuelta se extiende hacia Primorje, la parte de Eslovenia dada a Italia después de la 1ª Guerra Mundial; allí la población se une a la heroica lucha de todos los yugoeslavos por su vida y libertad. Esta lucha es la noble expresión de su firme resolución de entrar en la libre Comunidad Eslovena de Yugoslavia, después de alcanzada la victoria.

NEKAJ ZA STARISÉ

KAZNUJ PAMETNO!

Kazen pri vzgoji je upravičena šele takrat, ko vse drugo odpove. Večinoma se s prijazno besedo več doseže, nego s šibo. "Kogar beseda ne udari, ga tudi palica ne; kogar dobrota ne poboljša, ga tudi strogost ne." — Kaznovati se sme le resnično zlo, dokazana zlobnost. Krivda mora biti dognana, preden se uporabi kazen. Nápak bi ravnal, kdor bi kaznoval otroka radi slabe nadarjenosti ali radi nezadolžene zmote; nápak, kdor bi kaznoval, če je učenec ali gojenec kaj zgrešil iz slabosti. Le kar je pred Bogom grešno, zasluži kazen. Ravnaj z otrokom, kakor Bog s teboj!

Namen pri kaznovanju bodi vsekdar plemeni. Star pregovor pravi: "Moder mož ne kaznuje, ker se je grešilo, marveč da bi se več ne grešilo." Poboljšanje bodi torej glavni nagib kaznovanja.

Kako naj se uporablja kazen? Ne kaznui ne vjezi, ne v razburjenosti, marveč po resni razsodbi mirno, tiho in brez psovki. Gojenec naj tudi takrat, ko je kaznovan, občuti očetovo resnobno ljubezen.

Tudi s kaznijo naj ne bo nihče preveč radodaren, češ, bo več izdal. Če zadostuje graja ali ukor, čemu bi segal po občutnem sredstvu ali šibi? Brezovka je le za danja pomoč, ki pride na vrsto le, ko vse drugo nič ne izda.

S tem pa nikakor ni rečeno, da vzgoja šibo docela izključuje; saj je znan pregovor, da "šiba novo mašo poje". Tudi sveto pismo šibe (kazni) ne zavrača. Tako le naroča vzgojnim činiteljem: "Ne odteguj otroku krotitve; zakaj če ga s šibo udari, ne bo umrl. Ti ga boš s šibo udaril, njegovo dušo boš pa pekla rešil." (Salom. preg. 23, 13.)

Popolnoma zgrešeno je ravnanje starišev in vzgojiteljev, ki kaznujejo takrat, kadar so razjarjeni. Tisti hip ne prevdajo nič, ali je resnično otrok kriv ali ne; ali je hudobija ali le površnost; ali ne bo bolje odpustiti.... Mnogi stariši celo prav nalač takrat kaznujejo, ker vedo, da če tega ne store tisti hip, pozneje gotovo ne bodo ničesar storili. Otroci pa spet kmalu spoznajo slabost starišev v tem, zato se v tistem nevarnem trenutku izmuznejo kazni na kakršen koli način morejo. Pozneje bo pa že pocabljen, tako so spoznali iz prejšnjih prilik.

Zato mora biti ravnanje starišev dosledno. Če je otrok res, po treznom prevdarku, potreben kazni, mu ne sme biti prizanešena; najmanj, pa tedaj, kadar se ji skuša sam zvijačno izmakniti.

Nikdar torej ne kaznui, dokler si razburjen, pač pa počakaj, da prideš do trezne presoje dogodka in tedaj pa neizprosno napravi in ne glej ne na prošnje, ne na solze, ne na krik ne na jok.

Božjega Zveličarja je pri vsem delovanju in poučevanju vodil duh milobe, miru in ljubezni. Samo enkrat ga vidimo, da je spletel bič, ko je bilc namreč treba izgnati prodajalce iz tempeljskega prostora. Jezus bodi tudi nam za zgled. Njegovega obnašanja in ravnanja so se oprijeli zlasti vzgojitelji družbe Jezusove. Glavno vzgojno načelo te družbe je: V vzgoji naj vlada duh milobe, miru in ljubezni.

Da si vzgojitelj prisvoji to potrebno notranje razpoloženje, naj pomisli sam pri sebi:

"Kolikokrat sem že sam žalil ljubega Boga!

Kolikokrat je Bog poln usmiljenja že potrepel z meno!

Kako ljubezniv je bil do mene, če sem imel iskreno kesanje!"

Ravnaj z otrokom, kakor Bog s teboj!

DEKLIŠKI KOTIČEK

Prav posebno prisrčen je bil sestanek deklet 13. dec. Večji del so prihitele že poznane mladenke, nekaj pa se je pridružilo spet novih.

Tudi to pot sta imeli besedo dve gospodični: Prva je govorila *Lidia Garavaglia* o "zavisti". Ljubezen je tista, ki osrečuje, ki druži. Vse kar ljubezen ovira ali podkopava, nujno razdržuje in vodi v nezadovoljstvo in nesrečo. Kakor slana, ki čez noč osmodi upanje obetajočo letino in se žalostno povesi, kar je včeraj obetalo bogat pridelek, tako pada zavist, nevoščljivost in ljubosumnost v srce in zastrupi razmerje med dvema najboljšima prijateljicama.

Zakaj pač? Zato, ker je bila njuna ljubezen nekaj sentimentalnega egoizma, ne pa nesebična pripravljenost na dokaze pravega prijateljstva. Zato ker sta tisti dve osebi v ljubezni le tirjali ena od druge, nista pomislili, da ljubezen ne jemlje, temveč da daje.

Prava sesterska ljubezen opominja, graja, prosi, toda je iskrena in zato sprejme s hvaležnostjo tudi trdo besedo in brez pomisleka radostno žrtvuje svoje samoljubje, kadar ga ljubezen res zahteva.

Tista ljubezen, ki se da zastrupiti z zavistjo in ljubosumnostjo, je nevredna, je izdajalska.

Nihče ne pričakuje žetve preje kot je sejal! Najprej je treba dati, potome pa že tudi zraste pridelek!

Takole je razvila misli govornica in jih lepo ilustrirala.

Za njo je imela besedo *Noemí Arranguren*. Opozoril je na prevliko važnost lepega vedenja, katerega se je treba naučiti, kajti človek sam je kakor neobdelan kamen, katerega dleto šele z vztrajnim delom v sposobi za lep kip. Treba se je izoblikovati, naučiti lepega obnašanja na zunaj in doseči pravo srčno izobrazbo na znotraj, kajti le tako je mladenka res sama sebe vredna. Spaka pa je tista, katera nosi na zunaj masko, na znotraj je pa čisto druga; zunaj sladka in vljudna, doma pa vsa prepirljiva in neznosna; na cesti vsa namazana s tisoči barvic, doma pa kot oskubena kokoš in pravo strašilo... Pa tudi v svoji zunanjosti je včasih najbolj podobna strašilu, ki pač iziva človeško pohoto, dekleta pa prav nič ne priporoča...

Z mnogimi nazornimi predstavami je govornica pokazala veliko potrebo, katera ima vsaka dekle, da skrbi za izobrazbo v primerem obnašanju, katero ji odpre marsikatera vrata in ji pridobi mnogo naklonjenosti. Zato pa naj bo stalna točka dekliških sestankov poglavje o lepem vedenju.

Obe govornici sta bili glasno odobravani.

Sledila je na to čajanka s sladkimi prigrizki, katere so dekleta s seboj prinesle, tako da je bila miža kar bogato založena. Prav veselo so se razživele in se navduševale, da naj se ta lepa misel slovenskega dekliškega krožka kar najbolj razširi, da je vsaka dolžna svojim setram, pritegniti jih in jim pripomoči za njihov prid.

K besedi se je priglasila tudi Darinka Čehovin, ki je presenetila s svojim nastopom, kajti za besedo se ni nič pripravila preje, temveč ji je šele trenutni položaj dal besedo in usta. Opozorila je na veliko odgovornost, katero nosijo ženske in prav posebno mladenke v usodi svojega naroda, kajti one so krive, če je javno življenje na napačnih potih, kajti one ne znajo uporabiti tega, kar imajo v svojih rokah, da osrečijo svoje družine in svojce. Zahtevajo volilno pravico in mesta v parlamentu in sto stvari.... Kaj je tega ženski treba, ko je pa v resnici ona tista, ki voli in ki vlada, kajti ona je tista, ki vzgaja sinove, ki svetuje može in prepriča starčka... Toda če tega ne zna, če se tega ni naučila, tega seveda ne bo dosegla in ji nobena politična pravica ne bo nadomestila tega, kar ji je Stvarnik dal v roke, pa je bila preveč brezbržna, da bi porabilna.

Zato pa je tako važno, da se naše mladenke zbiramo in se medsebojno spoznamo in medsebojno iščemo, kako se pripraviti na nalogu, katera nam je odmerjena.

DOS PALABRAS

Nuestra página nació como un niño de hogar pobrísimo y, envuelta en su mísero ropaje, llegó a vuestras manos aún tibia por las nuestras, que se habían empeñado en acicatarla; pero fué tan generosa palabra de aliento, tan comprensiva para nuestros muchos errores de principiantes, que no hemos podido sino sentirnos halagadas y, llenas de entusiasmo, reanudamos la tarea para la tercera edición. Esperamos que ésta no defraude la expectativa de quienes nos han prodigado con sus elogios ya que ha sido elaborado bajo el estímulo de las más alentadoras palabras. De ellas necesitan siempre quienes emprenden algo que está fuera de los límites de su "deber".

Vida G. Čebrón

Las jóvenes reunidas en el Té

A M A

Solo el odio destruye
el amor construye.
Criticá con afecto
y no hará defecto.
Educa con cariño
y aprenderá el niño.

Corrige con ternura
y no habrá amargura
Cura con amor
y cesará el dolor.
Ello el amor construye
el odio destruye.

V. G. C.

SIN CORAZON, ¿COMO PUEDE VIVIRSE?

El corazón, que metafóricamente es síntesis de toda clase de sentimientos no puede faltar en un ser humano. Sin él, se pierde la noción de la alegría, la sensación triste que deja un pesar, el recuerdo que perdura después de un sobresalto.

Sin él no se siente, no se quiere, no se odia; se vive una existencia indiferente, tosca, como la que vivirá la princesita a quien la reina de las hadas ha quitado el corazón para hacerla feliz; con él la pobre niña pierde el alma y sin ella no se aprecia ni el beso tierno y fugaz de la madre.

V. G. Č.

La reunión del círculo el 13 de Dic. fué muy animada.

Lo que más contribuyó a ello fué un amable fondo social con carácter de un té, al cual contribuyeron las jóvenes con mucha generosidad.

Pero más aún que los bocados sabrosos contribuyeron las palabras acertadas que allí se pronunciaron.

Primero habló *Lidia Garavaglia* sobre el tema actualísimo entre las mujeres: "la envidia". Los aplausos fueron no sólo un agradecimiento sino también una prueba de que la conferencia fué bien hecha.

Luego trató *Noemí Arranguren* sobre la gran importancia que tiene la buena conducta de la joven, la cual es una de las misiones especiales que tiene el círculo para con las jóvenes.

Luego hizo uso de la palabra *Darinka Čehovin*, destacando la gran importancia del Círculo, cuyo objetivo es ayudar a las jóvenes, a fin de que se preparen dignamente para la gran misión de la vida; porque no con los derechos políticos han de conquistar el lugar que les corresponde, sino que siendo perfectas en su misión tendrán en su mano la suerte o la desgracia de su pueblo.

Se fijó la próxima reunión para el día 10 de Enero

NA OBISKU PRI MARIJI

2. nov. smo se zbrali v svetišču Čudodelne Svetinje. Prvič smo pohiteli Slovenci na to novo božjo pot in prav veliko se nas je zbralo. Bil je pa tudi dan zato, četudi nekoliko topel. Med drugimi privlačnimi točkami tega romanja je bila tudi avežanedska zastava Marije Kraljice Slovencev, ki je ta dan prvič stopila pred širšo javnost.

Ob napovedanem času smo bili na določenem mestu zbrani — tisti seveda, ki so vedeli kam iti, kajti nekateri so se zapeljali predaleč, drugi pa so izstopili prehitro.

V urejenem sprevodu smo ponesli zastavo v cerkev, kjer nas je že čakala Svetogorska Marija na odličnem mestu, kjer smo ji postavili oltarček, da je bilo nekaj čudovito lepega. Na eni strani je ostala Svetogorska Marija, na drugi smo postavili zastavo; tudi obe naši trobojnici s cerkveno in z argentinsko sta povečali svečanost dneva in je tako veličastna cerkev dobila podobo slovenskega svetišča.

Točno ob 10 uri se je začela sveta maša in je zadonela Vodopivčeva latinska maša, da je bilo nam ne le v veselje temveč tudi v zadoščenje, ker smo se prav dostojno predstavili mnogobrojni množici, ki je napolnila svetišče in z nami prosila za skorajšni mir in za zmago pravice.

Poleg cerkve imajo svoje zavetišče usmiljene sestre sv. Vincencija.

V znamenje hvaležnosti do Slovencev rojakov, ki smo tudi znatno doprinesli za zbiranje denarja, ko se je svetišče Čudodelne svetinje gradilo, — kajti naši so bili glavni igralci in sodelavci pri več prireditvah, ki so bile napravljene v ta namen, — je sestra Odila, naša rojakinja iz Slovenjgradca, poskrbela ta dan za skupen asado za naše pevce in igralce, kateri so vselej sodelovali pri omenjenih prireditvah.

Kakih 60 oseb se je po končani maši zbralo in so doži veli nato prav veselo popoldne.

Malo pozneje so se paternalskim rojakom pridružili tudi avežanedski in je tako povečana družba postala še bolj vesela.

Ob 15 uri pa smo se spet zbrali v svetišču in dvignili naše prošnje do Marije. Mi smo z ljubezni jo prispevali z delom in denarjem, da je Mariji zrastlo to krasno svetišče, zato pa sedaj zaupno prihajamo v uru največje stiske naše domovine in kličemo Njo, ki je Pomočnica Slovencev iz Brezij, Njo, ki je Kraljica Slovencev na Sveti gori, da naj se ozre na našo stisko, da naj nam da doživeti, da bomo

El P. Mathias, Lazarista entre los eslovenos el dia de las súplicas por la paz en el Sautuario de la Medalla Milagrosa.

en San Antonio de Padua, realizándose ese día una peregrinación eslovena.

Todas las jóvenes quedan invitadas; que no dejen de presentarse cuanto antes para no legar demasiado tarde, porque el número de los boletos es limitado.

V nadaljnem je bilo sklenjeno, da se naslednji sestanek deklet vrši v San Antonio de Padua, ko se vrši tja romanje naše kolonije DNE 10 JANUARJA in bo časa za vse in tudi za en lep sestanek.

lahko še zanaprej z zaupanjem klicali: "Spomni se o premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi Ti koga zapustila, ki je pod Tvoje varstvo pribrežal, Tebe pomoči prosil in se Tvoji prošnji priporočal."

Na prižnico je stopil tudi P. Mathias, kateri je največ skrbi imel z gradnjo cerkve. Zato in pa še, ker ga z nami tudi veže vez krvi, kajti tudi on, čeprav je rojen v Argentini, nosi slovensko srce in je slovenske matere sin; tako je tudi ta ljubezljivi gospod stopil na prižnico in nam vlij novega zaupanja, kajti tudi ta bridka preskušnja domovine bo prišla do srečnega konca.

Sledile so nato slovesne litanije Matere božje in naše prelepne pesmice. Še bi prepevali, toda naš čas je potekel in smo se nato poslovili od Marijinega svetišča in odnesli s seboj željo, da se kmalu spet povrnemo.

IZSELJENSKA NEDELJA

6. dec. je bila v prostorih G.P.D.S. v Villi Devoto prav lepo obiskana prireditev, ki je bila prva te vrste, kajti prvič je bilo letos, da se je zgnalo naše izseljenstvo v Buenos Airesu na klic domovine, ki je že skozi 10 let pozivala rojake doma in v tujini, naj se zavedo skupnosti, katera jih druži. Domovina naj ne pozabi svojih izseljenih otrok temveč naj jih zalaga z duhovnim vodstvom in bogastvom svojega jezika; Izseljeni otroci pa naj ne pozabijo matere domovine in naj ne pozabijo svojih dragih kateri od njih pomoči potrebujejo. Naj se zavedo izseljenci tudi tega, da je po njih domovina spoštovana ali zaničevana, kajti po tistih sinovih in hčerah katere vidijo sodijo v tujini ali je naš narod kaj vreden ali pa smo izgubljenci, kakor so izgubljenci tisti nevredni priseljenci.

Letos domovina ni mogla niti besede reči. Dobre duše so pač dvignile svoje molitve iz globine svojega srca!

Zato pa so se to leto oglasili izseljenci in se zbrali v prav obilnem številu k tej prireditvi.

Kot predstavniki štirih društv so najprej širje zaporedni govorniki podali pomen in smisel prireditve.

Otvoril je prireditev g. Pečenko v imenu GPDS; nato je govoril v imenu Samopomoči Slovencev g. Podlogar, ki je bil tudi glavni pobornik misli, naj se priredi skupna proslava. V imenu Slovenske Krajine je spregovoril tudi Martin Kustec, sin Prekmurja, ki danes nosi madžarski jarem, in končal z željo, da bi si prav tako, kot mi bratsko v tujini, kmalu podali roke vsi Slovenci od Jadrana do Rabe, od Beljaka do Reke, Prekmurci in Primorci. V imenu Slovenskega doma je govoril g. Kovač, nakar so sledile druge točke programa, poživljene posebno z lepim petjem in ganljivimi prizorčki, in toplimi deklamacijami.

Prvič je bilo, da so imenovana štiri društva nastopila skupno in upamo, da bomo za naprej imeli še mnogo takih prireditiv, ki bodo dokaz složnosti vseh rojakov.

PROSLAVA ZEDINJENJA

Že drugič smo obhajali v znamenju žalosti Dan Prvega Decembra, spomin zgodovinskega dne, ko je bilo pred celim svetom sklenjeno in razglašeno, da se hočejo trije bratski narodi združiti v eni skupni državi SHS, Slovenci, Hrvatje in Srbi v skupni Jugoslaviji.

Z upanjem in strahom v srcu smo sledili razvoju dogod-

V SOBOTO CELI DAN

je odprt samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

kov mlade države in marsikdaj zaskrbljeni opazovali pogreške tistih, ki so iskali sebe in ne blagor domovine. Toda narod je imel v sebi očiščajočo silo. Začetne težave so se bolj in bolj izravnale. Poslednjih pet let je bilo življenje mlade države že docela urejeno in ko bi svetovni dogodki ne prevrgli vsega, danes bi bila naša domovina nam pred svetom ponos in blagoslov za svoj narod domá.

Pa smo doživelvi grozotni 6. april 1941, kateremu so sledili in še slede dogodki bridkega spomina.

Pod vtisom teh dogodkov se je vršila veličastna proslava praznika Zedinjenja 28. nov. v dvorani Príncipe Jorge.

Prav ob času, ko je bilo treba z doma, je nastala grozita nevihta. Ploha, blisk, grom in debela toča je zbegalo ljudi in prekinilo ves promet.

Saj ne bo nikogar, tako bi kdo sodil.

Pa se je zgodilo čudo. Dvorana je bila polna. Kljub besnemu vremenu se je zbralno tisoč ljudi, ki so pazno sledili lepemu programu, katerega je organizirala JN., katere predsednik je otvoril svečanost. Nekdo je menil: tudi tukaj so Jugoslovani "četniki", ker če ne, bi se oplašili radi vremena.

Programatični govor je imel v španskem jeziku g. odpravnik poslov dr. Dominikovič, ki je v jedrnatih besedah orisal razvoj dogodkov, ki so rodili Prvi December in nato izrazil upanje, ki ga vsi v srcu nosimo, da bo prihodnji prvi december že praznik Velike Jugoslavije.

Naslednje jutro je bila nedelja in zato cerkvena proslava praznika.

Tudi to dopoldne je bilo vreme prav neugodno. Človek

bi mislil da ne bo nikogar. In vendar se je spet nabralo veliko rojakov, kateri so prihiteli, da pokažejo kje je naše upanje v teški stiski, ki nas je zadela.

Ljubezen do domovine in ljubezen do Boga, zvestobā veri in domovini sta dve stvari, ki vedno tečeta skupaj, kajti kjer ugasne vera, tudi ljubezen do bližnjega in pravi patriotizem nima več obstanka. Iz vere so zajemali moč starci borci za častiti križ in za zlato svobodo. Sedanji čas je pa razrahjal temelje človeškega življenja in človeka ponižal v roparško žival, ki samo sebe išče in svojega bližnjega noče videti. Zavrgel je križ, zaničuje domovino.

Saj morajo celo stariši klicati sodišče na pomoč, da jim pomaga do pravice nasproti otrokom. Nasproti domovini pa premnogi nimajo drugega kot zabavljanje in psovke. Toda tudi domovina ima pravico do ljubezni svojih otrok. Ker so ji premnogi, tako naši, kakor vsem domovinam po svetu, odrekli ljubezen in zvestobo, je božja Previdnost, ki svet vedno izravnava, kadar zablodi v zmote, morala dopustiti, da sedaj domovine tirajo kri in življenje od vseh.

Tako smo razmišljali med službo božjo in prosili naj bodo okrajšani časi naše teške preskušnje in naj spet skoro pride dan, ko bodo vsi naši rojaki mogli svobodno spregovoriti in tudi svobodno k molitvi poklekniti.

Nato je sledil sprejem v poslanstvu. Zbrali so se mnogi rojaki in izročili svoje čestitke in podpise v roke odpravnika poslov dr. Dominikoviča, ki je vse goste tudi gostoljubno počastil. Naši pevci pa so poskrbeli za domoljubno pesem.

Avguštin Rebek ob poslednjem slovesu od doma.

OPAZOVALEC

V SAN ANTONIO DE PADUA

Letos ne bomo imeli posebnega vlaka, ker jih sploh ne dajo. Pač pa imamo rezervirano mesto za 300 oseb. Za več torej ne odgovarjam in zato si poskrbite pravočasno vozne listke. Ker nimamo lastnega vlaka, zato ne bo tudi posebe tiskanih listkov pač pa smo pripravili bone, kateri veljajo za vozne listke.

Preskrbite si tudi pravočasno bone za asado, kajti 7. jan. zvečer bo število zaključeno. Kdor se ne javi pravočasno, naj si vzame hrano s seboj. Pijača se bo pa tam dobila vsake vrste.

Asado ima na skrbi naš strokovnjak Ličen.

IZ TRSTA

prihajajo vesti, da je zavladal med Italijani velik strah, ker kljub ogromni propagandi nikdo več ne verjame v zmago osišča. Prebivalstvo je prepričano, da bo

Trst priključen Jugoslaviji. V Trstu stanovali Italijani so že začeli urejevati stanovanja v Italiji za slučaj, da bi morali zapustiti Trst. Slične vesti prihajajo tudi iz Reke.

ITALIJANSKA STRAHOVLADA V SLOVENIJI

London, 4. septembra. — Pred kratkim smo prinesli strahotno vest, da so Italijani porušili več nego 100 slovenskih vasi, ubili 7.000 in deportirali 35.000 Slovencev. Dodatna poročila, ki prihajajo v London, zatrjujejo, da se je 20.000 Slovencev pridružilo četniškim oddelkom generala Draže Mihajloviča, ter da prebivalstvo vsepovsod beži v gozdove. Italijani zažigajo cerkve in rušijo vsepovsod narodne in kulturne spomenike.

SEZNAM ITALIJANSKIH POŽIGOV V SLOVENIJI

26. OKT. 1941 v Ljubljanski okolici, obč. Šmarje: V SAPU so požgali kozolce: Marnu, Kračmanu, Trontelju, Kaduncu, Košaku in Omahnu; RAZDRTO: pri Krištofu celo domačijo, kozolce pa pri: Samcu, Smoletu, Gačniku. V TLAKI: kozolce: Tonetu Traucu in Strajnarju. MALI VRH: Strešku in Mehletu.

V boljše življenje se je preselil

AVGÜSTIN REBEK

doma iz Gojačevga na Vipavskem. Polen upanja je prišel iz lepe domovine, toda zdravje mu je slabo služilo, dokler ga ni bolezni drobovja slednjič spravila na bolniško posteljo. Po nekaj mesecih je bil njegov življenski tek zaključen in je 4 dec. ugasnil, prav lepo pripravljen na smrt.

Mnogoštevilni rojaki so se zbrali okrog njegovega mrtvaškega odra in ga spremili tudi k poslednjemu počitku.

Zapušča žalostno vdovo, gospo Marijo. Star je bil 53 let.

8. MARCA 1942 v PEROVEM pri Grosupljiju 16 kozolcev. Vas ŽELIMLJE s 168 hišami in poslopji, kjer je ostalo brez strehe 831 oseb.

22. MARCA V VEL. LAŠČAH: 70 hiš v vaseh: Centa, Krvava peč, Osredek, Sekirišče; V LIPOGLAVU 20 poslopij.

V marcu v SAMOTORICI in na KORENU pri Vrhniku 10 poslopij. V Osredku in

Krščanska socijalna načela

RODRINA IN DRŽAVA

Velika in pogubna zmota je torej, ako kdo hoče, naj državna oblast posega po svoji volji prav v notranjost rodbine.

Če se nahaja kaka rodbina slučajno v največji sili ter ne ve izhoda, tako da si sama nikakor ne more pomagati, tedaj je prav, da ji v skrajni sili javna oblast priskoci na pomoč, kajti posamezne rodbine so nekak del države. Tudi če bi se kje med domaćimi stenami težko kršilo medsebojno pravo, tedaj naj državna oblast ščiti vsakemu njegovo pravico, kajti to se ne pravi polaščevati se pravic državljanov, ampak iste zavarovati in utrditi s pravično in dolžno zaščito. Vendar tu se morajo ustaviti tisti, ki stoje na čelu držav; narava ne dopušča prekoračenja teh mej. Očetovska oblast je takšna, da je država ne more zatreći, ne nase potegniti, ker se enako in skupno pričenja s človekovim življenjem. "Otroti so nekak del očeta" in kakor nekako razširjenje očetove osebnosti, in če hočemo prav točno govoriti oni ne vstopijo in ne postanejo del države sami po sebi, ampak po družini v kateri so rojeni. In prav iz tega vzroka, "ker so otroci nekak del očeta, stoje pod varstvom staršev, dokler ne znajo rabiti proste volje." (Sv. Tomaž Akvinec) Če torej socijalisti izključujejo skrb staršev in hočejo vpeljati državno skrbstvo, ravnajo proti naravni pravičnosti in razdirajo rodbinske vezi.

Če primerjamo človeško družbo ali državo samo z organizmom, tedaj moramo reči, da je rodbina v resnici njena pravelica, v kateri ima ta organizem svoj začetek in konec. Rodbina je prvi vzor tega organizma in nekaka drevesnica iz katere se venomer dopolnjuje in obnavlja.

Povsem brez moči pride otrok na svet. Solze so in ostanejo dolgo časa edino njegovo sredstvo, s katerim otrok chranja sam sebe. Nobena žival ne preživila mladosti, ki bi bila tako brez moči, kakor človek. Zato je povsem naravno, da mora za otroka nekdo skrbeti in ga vzgajati. Gotovo je, da se imajo otroci staršem zahvaliti za življenje. Toda to življenje bi bilo zanje brez vrednosti, če bi oni ne sprejeli nase tudi skrbi za njihovo reho in vzgojo.

Da so starši v resnici po naravi določeni vzgojitelji svojih otrok, kaže tudi vez prisrčne ljubezni, ki po naravi veže starše z otroci in obratno. Nagonsko čuti otrok nagnenje do svojih staršev; k njim se zateka v svojih težavah in dvomih in tudi strše veže ljubezen do otrok, ki so njihova verna slika, življenje njihovega življenja in takorekoč nadaljevanje njihovega lastnega življenja.

Vzgoja zahteva očeta in mater, kajti povprečno rečeno en sam le težko zmore pravilno izvršiti težko

PISMO IZ DOMOVINE

V Chicago v Sev. Ameriki, je prišlo iz Sv. Križa pri Kostanjevici pismo, pisano pred enim letom, ki ga delno objavljamo. Iz pisma zvemo, da je Sv. Križ in Kostanjevica v tistem delu Slovenije, ki je zasedena po italijanskem vojaštvu.

Draga sestra in žan.

Po dolgem času vam napišem par vrst, oziroma opisem malo naše letosnje življenje pod Italijo. — Gotovo ste čitali, kaj smo doživeljali Kranjci in Spodnjestajerci, da smo se moralni preseliti iz svojih domov, oziroma pobegniti smo morali, kateremu se je posrečilo.

Leto 1941 je bilo za nas žalostno. Imeli smo spomladi tisto nesrečno vojno. Pa tisto smo srečno prestali in odnesli zdruge glave. Krškovačani so se vsi vrnili, razun dveh, ki se pa nahajata nekje v ujetništvu; to je Gašparjev Tone od Mice in žokalov Albin.

nalogu. Čeprav je neposredna skrb za otroke v prvih letih po naravi v prvi vrsti izročena materi, vendar uprav ta čas mati najbolj potrebuje očetovega varstva in pomoči, da se more nedeljeno posvetiti otroku. In kolikor bolj otrok dorašča, toliko bolj potrebuje strožje očetove roke. Vzgoja, kateri je manjkala očetova strogošt in resnost je običajno ravnotako zagrešena, kakor tista, kateri je manjkala skrbnost in nežna ljubezen matere.

Proti naravi sami torej greši, kdorkoli bi zahteval, naj se vzgoja otrok vzame staršem in izroči državi, kakor to zantevajo socijalisti. Nesmisel je zahteva Karla Marks, da bodi vzgoja vseh otrok javna. Izgovor, da imajo tudi katoličani svoje zavode za vzgojo otrok, nikakor ne drži. Nočem reči, da je vsaka vzgoja po zavodih nepotrebna. Nasprotno, ista je v premnogih slučajih neizogibno potrebna, bodisi da materinska ljubezen otroku sploh ne more ničesar odreči, bodisi da so starši vsled poklicnega dela zadržani, da bi mogli potrebljeno skrb posvečati svojim otrokom, bodisi, da bi okolica, v kateri otrok živi, istemu bila v škodo, ali pa da je otrokovo šolanje v domačem kraju onemogočeno vsled oddaljenosti potrebnih šol, vendar pa otrok potrebuje nadzorstvo. Kljub temu pa ostane resnično, da je najboljša vzgoja individualna in da more vzgojni zavod le v toliko vršiti svojo dolžnost, v kolikor se skuša približati temu idealu in v kolikor temelji tudi njegova vzgoja na rodbinski vzgoji. Učitelji in vzgojitelji so tu namestniki staršev in v toliko uživanjo ugled in veljavo.

Pa tudi če vzamemo javno vzgojo otrok, kakor jo zantevajo pristaši marksizma zgolj s tehnične strani, moramo priznati, da bi bila ista le težko izvedljiva, če ne naravnost nemogoča. Različna je nadarjenost otrok, različna so nagnenja posameznih. Kdo naj odločuje kateri otrok je sposoben za višje študije, kakšen poklic naj si izbere? Že pri individualni vzgoji so ta vprašanja težka, pri skupni ali javni pa naravnost nemogoča. Ali naj morda samo izpiti določujejo celo otrokovo bodoče življenje? Neizogibne bi bile krivice, ki bi se delale posameznim otrokom, da ne govorimo o pritožbah staršev, če bi njihovi otroci bili morda zapostavljeni.

Priznati moramo, da je javna vzgoja vseh otrok nekaj nemogočega in po pravici pravi papež Leon XIII., da bi se s tem razdrle vse rodbinske vezi. Ako bi rodbina ne imela več naloge vzgajati otroke, postane edini cilj zakonskega življenja uživanje in sla. Uprav skupna skrb za otroke je najboljša vez med zakonskimi drugi, zavest, da sta od njihovega dela in truda odvisna blagor in gorje lastnih otrok.

Letos je bila dobra letina, prav dobra, da že veliko let nazaj ne tako dobra. Pri nas smo imeli živeža za dve leti, polno štalo živine in veliko prašičev, pa na žalost ne bomo uživali. Ravno ko smo spravili vso letino in grozdje, pa pride tista nesreča nad nas. Mi smo ravno mlatili ajdo, ravno skončali smo, pa se pojavijo plakati, da je splošna selitev. Vse je prenehalo z delom, kakor da je potres pretresel vse. Ljudje so samo tavali po cesti gori in dol, kakor pogrebniki. Ženske so samo pekle in kuhalje, moški vino nosili, toda kaj je to pomagalo, ker ni bil nihče ne lačen ne želen. Mi smo ugibali, kaj nam je storiti in smo se enostavno odločili da pobegnemo v Italijo in posrečilo se nam je, da sicer težko, pa vendar. Iz Krške vasi pa do Sv. Križa smo hodili en teden dni (dve uri hoda po cesti). V sredo pred Vsemi svetniki smo se podali na pot preko Gadove peči. Na

Premogovcu smo se potikali en teden dni.

Na stanu smo pri nekem kovaču. So dobri ljudje in so nas prijazno sprejeli, samo ne vem, kaj bomo jedli.

Krškovačanov nas je pobegnilo le tri družine in to mi, Hrvatičevi in Kodrič, vse druge so pa odpeljali nekam v Šlezijo, tako da ne vedo drug za drugega. — Teta Frenkova pa mislim, da je imela namen v Zagreb. Tone naš jo je pa pobrisal še pred par meseci, tudi v Sv. Križ, tako da smo vsi tukaj v bližini. Res, nam je hudo, ko smo pustili vse do čavla, pač pa smo lahko zadovoljni, da so nas prijazno sprejeli.

Draga sestra in žan. — če nista v preveč veliki denarni stiski, nas malo podpirita, da se vsaj čez zimo preživimo. Vprašaj, če gre denar v zasedeno Italijo (tukaj pač misli v od Italije zasedeno Slovenijo op. ured.), in nam pošljita, kolikor vama je mogoče.

LA PEREGRINACION A SAN ANTONIO DE PADUA FCO.
SE REALIZARA EL 10 DE ENERO.

El tren saldrá de Once a las 8.40 horas. Para en Flores y Liniers.
En San Antonio habrá Misas a las 10 y 11 horas.
Luego el asado y descanso en la quinta de al lado.
A las 17.30 habrá bendición. A las 19.15 vuelve el tren.
Precio de boletos: De Once 1.15 \$; de Flores 0.90 \$; de Liniers 0.65 \$
ida y vuelta. Para menores la mitad.

Pidan sus boletos en: Francisco Beiró 5388 (U. T. 50-0277), Villa Devoto.

LA PATERNAL: Paz Soldán 4924 (U. T. 59-6413).

CENTRO: Pasco 431 (U. T. 48-3361 y 48-0095).

Precio del Asado 1.— \$.

El número es limitado, por eso hay que presentarse hasta el
7 de Enero.

“Slovenska Krajina”

bo priredila dne 26. DECEMBRA ob 8 in ½ v salonu
“EL MOLINO” — MAN. ESTEVEZ 75, AVELLANEDA,

VELIKO KULTURNO PRIREDITEV

Na sporednu bo par pevskih točk in pa šaloigra v
dveh dejanjih:

“LA ŽIZDRAVNIKA”

Po sporednu bo PROSTA ZABAVER s plesom do zore,
ŠALJIVO POSTO in RIFANJEM.

VLOGE te igre so razdeljene med najbolje igralce in sicer:
Zdravnik: Martin Gjörek — Boštjan, njegov sluga: Jožef
Gelt — Lipe, njegov priatelj: Jožef Ivanič — Preklja,
kmet: Štefan Rožman — Zevnik, kmet: Martin Kustec —
Jera, kmetica: Angela Šeruga — Rezika, natakarica: Te-
reza Škaper — Tone Pivk, poštar: Karči Balažic — Orožnik:
Vrečič; skoro vsi tisti igralci, ki so tako lepo igrali “Pri
Kapelici”, Gelt (Ivan), Karči Balažic (Lipe), Ivanič (Jur-
ček), Angela Šeruga (Metka), Kustec (oče Repar).
Tako da nesmete zamuditi kajti igra bo podana še lepše
kot prvič. Torej na svodenje dne 26. DECEMBRA ob 8.30
zvečer v dvorani “EL MOLINO”!

Želimo vsem rojakom vesele praznike in srečno
novo leto in vas pozovemo na veselico 26. dec.

Ivan Hozjan, tajnik.

A MARO
MONTE CUDINE
AZAFRAN
MONTE CUDINE
CALIDAD Y RENDIMIENTO
MONTE CUDINE S. R. Ltda.

BELGRANO 2280

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE
Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA
ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pasco 431

Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGETINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560.

Silvestrov večer

priredita skupno

SLOV. DOM in G.P.D.S.

v Villi Devoto

v prostorih

Gospodarskega Društva

SIMBRON 5148

OBČNI ZBOR “SLOVENSKE KRAJINE”

Spoštovani član društva ‘Slovenske Krajine’:

Dne 17. JANUARJA 1943 ob 16 uri se bo vršil v lokalu
Almafuerte 258, Avellaneda.

O B Č N I Z B O R

na katerega priti je dužnost vsakega člana in članice.

D n e v n i r e d :

- 1) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
- 2) Poročila odbornikov.
- 3) Sprejem novih članov.
- 4) Spremembe in dopolnila pravil.
- 5) Volitve novega odbora.
- 6) Delavni program za novo ieto.
- 7) Slučajnosti.

Člani so pozvani, da predložijo osem (8) dni pred občnim
zborom svoje predloge za novi odbor.

V slučaju nezadostne vdeležbe se vrši zbor po enoj uri pri
vsakršnem številu navzočih članov.

Z društvenim pozdravom:

Luis Šeruga, predsednik.

ČESTITKA

Dne 28. NOEMBRA sta se poroila, Marija Puhan iz Filovec in
Luis Lopert iz Bogojine. Poroka se je vršila v cerkvi Marije
Vnebovzete na Avellanedi.

Ker je Marija članica ‘Slovenske Krajine’ ji ob tej priliki
odbor in člani iskreno čestitajo.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

Obrnite se v vseh pravnih zadevah na našega prijatelja
spretnega advokata

Víctor E. Clement

A B O G A D O

Estudio: SAN MARTIN 233, IV.

Horario: 10—12, 15—17. Telef. 33-6435; 63-3253